Ч. 11 (14.843). Львів, вівторок 18. січня 1938. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телеґр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Дальший етап польонізації Лемківщини.

З Лемківщини пишуть нам:

З лемківським букварем — це був, історія з лемківським букварем — це був, як тепер виявляється, тільки перший крок польонізації Лемківщини. Бо ось прийшов тепер новий розпорядок шкільної влади: **науку польської мови заводять уже від другого півроку, у першій клясі народніх шкіл,** хоч досі польської мови вчили щойно в другій клясі; на школах, замість дотеперішніх польсько-українських, мають бути **таблиці виключно з польськими написами.** Це вже перевели по селах ясельського, горлицького і новосанчівського повіту. Зі шкіл у тих повітах усунули в останніх роках майже всіх українських учителів.

Людність Лемківщини приняла той розпорядок з болем, як дальше обмеження своїх національних прав та вислала у цій справі спеціяльні петиції. При цьому слід пригадати, що загальне число поляків (кольоністів) на Лемківщині не переходить 5 відсотків усієї людности, отже згадані розпорядки відносяться до суто українських шкіл.

Протестаційну акцію в цій справі ведуть за Лемківщині згідно всі: українці та москвофіли, які в деяких повітах мають ще деякі впливи.

Шотан знову творить французький уряд.

НЕВДАЧА БЛЮМА.

Коли през. Лебрен поручив мін. Бонне утворити новий уряд, це стрінуло прихильний відгук правиці, але викликало бурю в колах „людового фронту". На сторінках преси та на зібраннях лівиця атакувала не лише самого десигнованого премієра, але й президента республики. З огляду на таку ситуацію більшість радикалів не вірила в успіх місії Бонне, так, що лише часть їх дала йому підтримку (32-ох висловилося за Бонне, 23 проти, 40 стрималось від голосування). Приймаючи це як заяву недовіря, Бонне зрікся місії творити уряд.

Тоді през. Лебрен поручив це завдання мін. Блюмові, який негайно увійшов у переговори, намагаючись утворити уряд „людового фронту", але на поширеній плятформі.

Представник комуністів Торез і Дюкльо обіцяли Блюмові підтримку без ніяких застережень, радикали відложили відповідь до нині; вони узалежнили свою співпрацю від низки умовин.

Переговори не увінчались успіхом і Блюм зрікся місії творити уряд. Покидаючи в 11. годині елізейську палату, він заявив журналістам:

„Я старався утворити нову урядову комбінацію. Сам я вважав її знадто сміливою, тож і не дивуюся, що вона не пощастила. **Радикали спротивились на вчорашньому вечірному засіданні проти участи комуністів; з огляду на те мені не залишалось нічого іншого, як зречися місії що її мені поручив президент республики".**

Шотан піднявся місії утворити новий уряд.

Японія зірвала дипльоматичні взаємини з Китаєм.

Японський уряд опублікував заяву у справі своєї політики супроти Китаю. Заява підкреслює, що Японія хотіла довести до замирення, але китайський уряд дальше воює, наражуючи мир на Далекому Сході та долю китайського народу.

З огляду на те **Японія не піддержуватиме звязків з китайським урядом і чекатиме, доки в Китаю не повстане новий режім, що уможливить японсько-китайську гармонійну співпрацю.**

Ця постанова не вводить змін у практичну політику Токія. Японія і дальше шануватиме суверенність та інтеґральність Китаю, також інтереси посторонніх держав на китайському терені.

Загально міркують, що японська армія, яка після здобуття Нанкіну припинила боеві операції, розвине їх знову.

ВІДКЛИКУЮТЬ АМБАСАДОРІВ.

Сподіються, що ще цього тижня японський амбасадор у Китаю Каваґое вернеться до Токіо, бо його відкличе японський уряд. Коло 20. ц. м китайський амбасадор покине Токіо з власної ініціятиви.

КИТАЙСЬКІ КОНСУЛЯТИ ПІДПОРЯДКОВУЮТЬСЯ ПЕКІНСЬКОМУ УРЯДОВІ.

Всі китайські консуляти на Формозі та в Кореї осудили становище Куомінтану та підпорядкувалися тимчасовому урядові, що повстав під японськими впливами у Пекіні. Інші китайські консулі на японській території зроблять те саме.

Нині починаються анґльо-ірляндські переговори.

Нині починаються в Льондоні переговори між британським та ірляндським урядом на тему всіх взаємин між обома державами, політичних, господарських та військових. На перший плян висувається питання поділу Ірляндії.

Про вагу переговорів свідчить обставина, що обома делеґаціями проводять: Де Валера і Чемберлен. Крім того до ірляндської делеґації належать міністри: скарбу, промислу й торгівлі та рільництва.

ЯКІ ВИГЛЯДИ НА ПОРОЗУМІННЯ?

Ірляндська преса з вдоволенням витає льондонські переговори і майже одноголосно висловлюють таку думку: Якщо питання господарські та спільної оборони конференція розглядатиме окремо від політичних справ, вона дасть реальні та корисні для обох сторін висліди. Навпаки, якщоб ці всі справи порушувати разом, **конференція може легко розбитися з огляду на питання поділу Ірляндії та становища Ульстеру.**

ДЕМОНСТРАЦІЙНІ ВИБОРИ В УЛЬСТЕРІ.

Премієр Ульстеру (північної Ірляндії, яка належить безпосередньо до Великої Британії) розвязав місцевий парлямент і розписав нові вибори на 9. лютого.

Ті вибори мали відбутися щойно під кінець літа. Приспішуючи їх, премієр Ульстеру робить політичну демонстрацію проти льондонських переговорів. Він хоче доказати, що населення Ульстеру не хоче обєднатися з ірляндською державою.

—o—

З балачок про зміни в Польщі.

Варшава, 15. січня 1938.

На сторінках польської преси, не тільки столичної, але також провінціональної, без огляду на її політично-партійну чи ідеольоґічну приналежність, в останніх днях писали чимало про недавню зміну у проводі ОЗОН-у, де творця цієї нової польської політичної проурядової орґанізації полк. Адама Коца заступив ген. Станислав Скварчинський. Дійсних причин цієї зміни польська проурядова преса з офіційним орґаном ОЗОН-у „Ґазетою Польською" не подала, бо мабуть не багато у Польщі знайдеться таких, які повірили би, що причиною уступлення полк. Коца був виключно лихий стан його здоровля, як це константують близькі до нього часописи.

І шукають причин поза таким чи іншим станом здоровля недавнього керманича проурядового табору, що мав здійснити напрямні польської політики, проголошені ним у його декларації з 21. лютого минулого року. Мали вони стати основою широких внутрішніх реформ у ріжних ділянках публичного життя в Польщі, для переведення яких був намір створити новий великий політичний табор, що закінчив би період значного політичного розпорошення по польському боці. Новому творові — Обозові Зєдночення Народовеґо — надали чисто польську вивіску, зриваючи з традицією, витвореною передтим Безпартійним Бльоком співпраці з урядом, що до проурядового табору можуть належати теж і громадяни непольського походження.

Монтування нової партії тріває вже понад десять місяців і досі ще невідомо, коли нова машина буде остаточно готова та хто стане до її обслуги. Перші сподівання самих монтерів, що праця їх піде скоро і складно та що нова машина своєю величю і силою задивує всіх, давно розвіялися. Стратив надію й охоту і сам головний конструктор, полк. Коц, що уступив добровільно, бачучи невдачу усіх своїх дотеперішніх заходів. Не поміг і полк. Богуслав Мєдзінський, сильний у слові на соймовій арені та не менше сильний і в пері на шпальтах кермованої ним „Ґазети Польської", яка виразно еволюціонувала на польську народову сторону.

У цю саму сторону пішов і шлях самого ОЗОНУ-у. Позакуліснє кокетування з польською опозицією не дало вислідів. Людовці поставили за високі домагання — амнестія для В. Вітоса і комп.; зміна закону про територіяльну самоуправу і виборчих реґулямінів до сеймі та зміна виборчих ординацій до сойму і сенату і після її переведення розвязання тих установ та розписання нових виборів — про менші і не згадують, і ОЗОН чи уряд, що стоїть за ним, не відважився дати свого акцепту на такий політичний вексель людовців. Пепесівці, сьогодні поважно ослаблені, не входили властиво в рахунок як контраґент; зрештою у своїй політичній тактиці йдуть вони сьогодні разом з людовцями. Не повезло теж і з правовірними ендеками, що все ще мріють про захоплення влади в Польщі у свої руки. Проти ОЗОНУ-у й уряду заявився теж і т. зв. „фронт Морж" Падеревського - Корфантія. Словом ОЗОН-ові не вдалась концентрація польських національних сил.

До нової проурядової формації перейшли тільки поодинокі люди чи групки як „Іберляйфери" з вшехпольського табору, головно молодого або радикального покрою. Шефом сектору молоді іменовано недавнього провідника вшехпольських радикальних боївок Є. Рутковського, а один з колишніх молодих львівських ендеків д-р Шталь дістав призначення у відділі пресової пропаґанди.

Ті свідецькі перебіжчики зробили свій вітер передовсім у Східній Галичині й на Волині і чимало з них зробило навіть особисту урядничу карієру, зокрема у судівництві, про що до недавна ще не могли навіть і мріяти. Під їхнім непереможним впливом є і львівський Секретаріят Порозуміваччи, якого роля завважила дуже значно на польсько-українських взаєминах — у негативному напрямку супроти т. зв. нормалізації.

Попри начальну команду ОЗОН-у змінено теж і шефа його генерального штабу і — як кажуть — за ними піде і „зміна варти", себто зміна кабінету, що передбачує щойно на квітень цього року, себто після закінчення буджетової сесії. Є поширені поголоски, що до уряду увійшли би нові люди, яким лекше булоб повести балачки з деякими опозиційними партіями. Втім це й ніяка новина, бо такі балачки з перервами тріває вже від 10 місяців.

В кругах польської опозиції утревалюється погляд, що проурядовий табор разом з урядом не рішається тепер на передречинцеве розвязання сойму й сенату і на вчасніші вибори до тих установ. Має це бути тому, що не хотять вони переводити вибору нового президента держави у новій каденції польського парляменту і бажають, щоб цю справу, актуальну у травні 1940 р., переведено ще в часі урядування теперішніх законодатних установ. Щойно після вибору нового президента держави булиб розписані нові вибори до парляменту.

Пророки польської політичної майбутности завдають собі, очевидно, питання, на яких основах будуть переведені нові вибори, коли каденція теперішнього парляменту кінчиться щойно в жовтні 1940 р. Не улягає на їхню думку сумнівові — і з цього й сам уряд та проурядовий політичний табор мають здавати собі точно справу —, що нових виборів не вдасться перевести на підставі теперішніх виборчих ординацій до сойму і сенату. Рахуються вони з конечністю їх змін. Біда тільки, що до нинішнього дня не мають вони ніяких готових проєктів, ані навіть їх головного нарису. І поправді не дуже з тим і спішаться.

У згаданих кругах — як кажуть — переважає погляд, що наперед слід би зібрати досвідний матеріял через попередні вибори до установ територіяльної самоуправи, які мали вирішний голос при доборі кандидатів до теперішнього парляменту.

Коли це малоб статися? На це дає відповідь проурядова „Іскра", котра пише:

В міністерстві внутрішніх справ опрацьовують законопроєкт про устрій міста Варшави. У звязку з тим опрацьовують теж і виборчу ординацію для шістьох найбільших міст, між ними і для Львова. По узгідненні тих проєктів з поодинокими міністерствами і по ухваленні їх радою міністрів ті законопроєкти мають бути внесені ще в часі теперішньої буджетової сесії, себто перед кінцем березня цього року, однак нема надії, щоб їх ухвалено вже в цій сесії і це моглоб статися щойно у черговій буджетовій сесії — отже десь з початком 1939 року.

Ті самі поголоски й балачки подають і дальший календарій, а саме:

З кінцем 1939 р. відбулись би вибори до установ територіяльної самоуправи, у першу чергу до міських рад. На початку 1940 р. слідувалоб ухвалення виборчих ординацій до сойму й сенату, у травні 1940 р. вибори президента держави, а восени 1940 р. розвязання сойму і сенату, до яких вибори відбулись би з кінцем 1940 р., або з початком 1941 р. Або іншими словами: теперішній польський парлямент перебув би цілу свою законну каденцію. До цього часу не слід сподіватися ніяких більших засадничих змін у державному устрою.

Не треба й казати, що не все так станеться, як говорять всевідучі часописні чи каварняні пророки. Зрештою і на внутрішні події в Польщі мають чималий вплив також зовнішні відносини, що їх на час кількох літ годі чейже передбачити хочби у найзагальніших рисах. Одно певне, що сучасний стан внутрішньої політики в Польщі на дальшу мету не вдасться удержати та що згадані балачки про зміни мають таки деякий реальний ґрунт під собою. Оскільки на ті зміни буде впливати теперішній, ще й до нині незмонтований, проурядовий табор ОЗОН-у та яку він поведе діяльність і політику у цьому напрямі, покаже нам недалека майбутність.

Для нас о... ясне, що йдуть заходи для консолідації польських національних сил, передовсім на українських етнографічних землях. Це й нам наказує прямувати до обєднання і наших сил, як це й вирішено на недавньому конгресі УНДО.

Ц-о Степан Баран.

Національні меншини у Чехословаччині.

Прага, в січні 1938

У звязку з недавнім побутом французького міністра закордонних справ І. Дельбоса в Празі закордоном нераз згадувалося про положення меншин в ЧСР. Цією справою займалася чеська преса, радіо і парлямент. Тому, гадаємо, цікаво буде й нашим читачам почути про неї.

Хто уважно слідкує за пресою меншин у Чехословаччині, а тимбільш, хто має спромогу спокійно на місці придивлятися життю чехословацьких меншин: німців, мадярів, румунів, циганів, той мусить прийти до висновку, що цим меншинам живеться тут під кожним оглядом недопорівнання краще, як національним меншинам в інших державах. В залежности від свого культурного стану, активности, а головне в залежности від того, чи за межами Чехословаччини істнує держава, яка час до часу може інтервеніювати у справі своїх земляків — чехословацьких громадян, ці меншини мають ті чи інші можливости для свого національного, культурного, економічного розвитку.

Найбільша, бо нараховує більше як три міліони, найактивніша, з сильною допомогою ззовні, а через те і найкраще забезпечена в ЧСР є німецька меншина. Тут німці мають свої високі школи — університет, техніку і ін. Дістають свою незалежну Академію Наук з осідком у Празі. Середні, фахові і нижчі школи цілком задовольняють потреби німецької людности краю. Не треба й згадувати, що в усіх школах учать німецькі вчителі в німецькій мові. В німецькій мові урядують в усіх державних, самоуправних і ін. установах в околицях з німецькою більшістю. Дотепер чехословацькі німці мали щоденно кілька годин радіопередач у своїй мові. З новим роком вони дістали від уряду, по останньому слові техніки вивінувану, радіонадавчу стацію в Мельнику, коло Праги.

Відповідно до кількости людности німці заступлені в парляменті, урядах, війську, промислі, не згадуючи вже про самоуправні установи. Їх культурні, гуманітарні інституції, безробітні беззахисні, немастні на рівних правах з іншими громадянами користуються державними запомоговими фондами. Під політичним і релігійним оглядом німці, як і інші громадяни демократичної держави, мають повну свободу.

Останніми часами в закордонній пресі були вістки неначеб-то судетські німці в ЧСР домагаються від уряду плебісциту. Коли це правда, то це буде радше одно з політичних потягнень судетонімецького проводу, і тільки. Бо на нашу думку, якби сьогодні перевести голосування за те, куди хочуть чехословацькі німці належати — до Німеччини чи залишитися при сучасних умовинах й далі в ЧСР, то хто знає, як те голосування випалоб. Ще питання, чи хотів би німецький громадянин, який до речі, в ЧСР і матеріяльно краще почуває себе, як його собрат в Німеччині, зректися всіх вигод, що йому дає державний демократичний лад і добровільно поставити себе під один аршин, щоб однаковим кроком разом з іншими машерувати під праворами з заломаним хрестом. Адже австрійські і швайцарські німці чомусь то не дуже рвуться за приєднанням до Берліна.

Візьмім другу, коли не рахувати румунів і циганів, найменшу меншину в ЧСР, польську. Мала горстка чехословацьких громадян польської національности куди краще і то під кожним оглядом — забезпечена, як багатоміліоновий український нарід в Польщі. Про це ми можемо довідатися хоч би з тих домагань, що їх внесла польська делегація зі Шлеська до праського уряду.

А ці домагання такі:

1. Рівномірне заступлення поляків у державній службі. 2. Участь у державних доставах. 3. Надання державного громадянства всім полякам, що живуть у Чехословаччині щонайменше 15 років. 4. Поліпшення культурних звязків чехословацьких поляків з поляками з Польщі. 5. Віднова робітничих контрактів всім полякам, що були звільнені з політичних причин, якщо вони не були засуджені. 6. Приняти на службу з відшкодуванням польських залізничих робітників і урядовців. 7. Заборона припливу чужонаціонального елементу до сіл з польською більшістю. 8. Забезпека переваги місцевого польського елементу при обсаджуванні місць праці. 9. Удержавлення польської гімназії в Орлові. 10. Відкликання чеських учителів з польських шкіл. 11. Перенесення польських дітей, що ходять до чеських шкіл, до польських шкіл.

Президент праського уряду у своїй відповіді зазначив польській делегації, що її вимоги і бажання не противорічать засадам чехословацької меншинної політики і вони будуть предметом нарад уряду.

дк.

З польської преси.

„Українська нахабність".

Зїзд УНДО, особливож промова сенатора Остапа Луцького, яку коментувало вже на свій спосіб львівське „Слово Народове", дав привід якомусь луцькому дописувачеві „Гоньца Варшавського" написати цілу статтю, що появилася в тому часописі під шумним наголовком „Безпрограмовість супроти українців розхвалює їх на наших окраїнах".

„Без сумніву сприятливим моментом, що українському рухові, пересякнутому сепаратистичною ідеєю, дозволяє успішно впливати на українські маси, є брак генеральної політичної лінії — може не так у польському громадянстві, що в націоналізмі бачить свою силу, як „у нарушеному політично хребетному стовпі" табору, що стоїть при владі.

Нещастям нашої справи на „кресах" є передовсім те, що політичні питання, які мають рішати про поставу українських мас, ми намагаємося зіпхнути виключно на господарські шляхи. У цій ситуації це помилка, що приносить нам фатальні висліди. Противник мобілізує й організує політичні сили, які вишколює до безоглядної боротьби.

Тільки пр.. цілковитому занику атракційної сили польської політики міг, на жаль, п. Луцький, що його іменував сенатором президент Р. П., на зїзді партії УНДО у Львові у дні 5. січня ц. р. провокувати польський нарід."

Після того наведений уривок промови сен. Луцького з коментарем „Слова Народового" і таке закінчення:

„Отже з черги третя більша українська партія, якою є УНДО — всупереч заключеній з „польською стороною" умові — голосить, що має свої політичні цілі, які ведуть до реалізації „українських державних змагань".

Карти партнерів відкриті — у тому положенні не важко відгадати, хто заграє перший...

Хіба всі памятаємо, як так недавно гралися ми і яку ціну заплатили за „українські міражі" року 1920. Ми заплатили: Варміею, Ґданьском, Спишом і частиною Горішнього Шлеська на заході, а на сході втратили Камянець Подільський, Проскурів, Минськ Литовський, Бобруйськ, словом: границі з 1772. року.

А в наголовку тієї статті говориться про нахабність українців.

Господар і субльокатор.

Те, що в тернопільській цукроварні „Поділля" є понад 30 відсотків українського капіталу, і те, що до управи організовної в Бережанах олійні допускають „русинів з українських господарських організацій", не дає спати „Слову Народовому". У статті „В Малопольсце нех пануи будуйон польске, а не украіньске господарство" читаємо такі жалі:

„Малопольска Всходня" не здобулася досі на стихійне визволення господарське і політичне. Що більше — польська людність живе в атмосфері, у настанові, що її місце на тій землі неначе випрошене, у стійнюють у ній психіку субльокатора, якого, правда, охороняють правні приписи, але який мусить глядіти крізь інтереси головного мешканця. За це відповідають ті, в чиїх руках є право формального проводу і контакту з польською людністю „Східній Малопольщі".

Друга фаза шкільного плебісциту.

ПЕРЕВІРЮВАННЯ ВАЖНОСТИ ВНЕСЕНИХ ШКІЛЬНИХ ДЕКЛЯРАЦІЙ ЗА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ.

Находимось у другій фазі шкільного плебісциту, в якій обовязує розпорядок Міністерства Освіти з 7. I. 1925 (Д. З. Р. П. ч: 3. поз: 33), а саме така його стаття:

„§ 8. Шкільний інспектор досліджує, чи істнують умовини, під якими деклярація має важність, зокрема:

1) чи громада, в якій лежить школа, має згідно з вислідами останнього загального перепису населення 25 прц. тої народности, в якої мові хотів би прохаючий учити свою дитину;

2) при посередництві староства. громадського (гмінного) уряду, або на випадок потреби сам особисто, чи підписаний на деклярації разом з вичисленими в ній дітьми мешкає в межах даної шкільної округи;

3) чи названі в деклярації діти живуть і будуть у шкільному віці в дні 1. вересня відповідного року;

4) чи виступаючий як опікун має до цього право".

Ця перевірка відноситься практично до тих деклярацій, які внесено до 31. грудня 1937. р. за зміною мови навчання в школах з польської на двомовну, чи з двомовної на українську.

У справі вношення деклярацій за державною (польською) мовою навчання постановляє той сам розпорядок ось що:

„§ 10. Про внесення батьками що-найменше 40 дітей домагання ввести до школи непольську мову навчання повідомляє шкільний інспектор перед днем 1. лютого населення тої шкільної округи на те, щоб уможливити решті батьків внести домагання навчання в польській мові.

Таке повідомлення має бути виконане через вивішення відповідної оповістки в льокалі громадського (гмінного) уряду, а оскільки у дотичній шкільній окрузі нема громадського (гмінного) уряду, в іншім, видним місці, положенім у межах тої округи, одначе з виключенням шкільного будинку.

Домагання навчання в польській мові зможуть бути узгляднені з початком найближчого шкільного року, якщо будуть внесені до дня 30. квітня".

Таким чином між 31. груднем 1937. і 30. квітнем 1938. р. тріває друга фаза шкільного плебісциту. в якій: 1) державна влада буде перевірювати внесені до 31. грудня 1937. р. деклярації за українською мовою навчання, та в якій 2) може прийти реакція на український плебісцит у формі вношення деклярацій за польською мовою навчання. Цілий практичний сенс тієї „реакції" зводиться до того, що тепер вистане підписів за 20 дітей за польською мовою навчання, щоби „знебралізувати" українську плебісцитову акцію з осени 1937 р. та навіть довести до дальшої некорисної для нас зміни стану посідання шкіл з українською мовою навчання. Додаймо, що в тому випадку є незвичайно важне, що ці підписи не потребують уже легалізації і т. п. морок, яких треба було при українських декляраціях.

Сьогодні не можна передбачити, що станеться в цій другій фазі шкільного плебісциту. Тому висновки, які хочу поробити, можу оперти лиш на дотеперішній практиці. Ця практика виказала, що чинники, які досліджують вичислені в міністерському розпорядку умовини важности шкільного плебісциту, не обмежуються до ствердження дійсного стану річи, лише звичайно роблять натиск на батьків. щоб вони відкликали, або змінили внесені шкільні деклярації за українською мовою навчання. При тому вживають „аргументів", мовляв, хто бажає української мови навчання в школі, хоче тимсамим викинути польську мову зі школи. отже виступає проти польської держави... Треба українських батьків, матерей та опікунів освідомити, що одно з другим не має нічого спільного, бо в кожній школі, отже й українській, учать польської мови як предмету; отже хто домагається української мови навчання, тимсамим не домагається викинення польської мови зі школи. Буває теж. що особи, які переводять перевірку шкільних деклярацій, запитують: Отже ви бажаєте собі, щоб у вашій школі вчили по українськи і по польськи?" І в такому випадку не треба притакувати, бо це буде записане як бажання двомовного викладу. Найкраще, щоб родичі давали коротку відповідь: **„У шкільній деклярації написано все. чого я бажаю і більше нічого не маю ні додати, ані змінити".**

Дотеперішня практика виказала теж, що збирання підписів за польською мовою навчання відбуваються звичайно досить законспіровано. Тому обовязком родичів особливо в місцевостях, які у 100 відсотках є українські, стежити за тим, хто підписував шкільні деклярації за польською мовою навчання і чи ці підписи важні. Якщо підписи на таких деклярацiях за польською мовою навчання неважні, або деклярації підписали такі особи, що не мають права на те, або за таких дітей, що не є у шкільному віці, або не мешкають у шкільній окрузі дотичної школи, то про це все треба повідомити приналежний окружний шкільний інспекторат за посвідкою або порученим листом почтою, бо ані закон, ані міністерський розпорядок не накладає обовязку на шкільного інспектора робити з власного почину розвідки в тому напрямі.

Вкінці звертаю увагу на ще одну дуже важну справу. Кураторія ЛШО. доручила шкільним інспекторам повідомляти інтересованих українських батьків, що шкільна влада залишить внесені ними шкільні деклярації **за українською мовою навчання без розглядання, якшо в даних школах від останнього правосильного рішення про мову навчання нема ще 7 літ, або вже минуло більше, ніж 7 літ.** Це зарядження Кураторії. на мій погляд. фальшиво інтерпретує розп. Президента Р. П. з дня 29 листопада 1930. р. (Д. У. Р. П. ч. 82, поз. 644), який каже дослівно: „Зміна мови навчання може прийти не скорше, ніж по 7-ми роках, рахуючи від дати управосильнення останнього оречення, яке устійнює мову навчання в даній школі." У цій стилізації нічогісінько не сказано, що така зміна не може напр. прийти по 8-ми чи 10-ти роках. І тому українські чинники мусять оспорювати повище зарядження Кураторії. І тому далі на випадок, коли українським батькам доручено десь таку відповідь

Перед святом Йордану.

Зарядження Духовної Влади на Водосвяття.

З уваги на Празник Богоявлення поручаємо в парохіях, де є постійні війська — на бажання військової влади — воякам гр.-кат. обряду улекшити якнайбільшу участь у наших торжествах, себто уможливити всім, що того бажалиб, св. Сповідь та св. Причастя і в навечерія і в сам день Празника.

Щодо відправи самого Водосвяття ми не наміряємо вводити ніякої зміни в дотеперішній практиці нашого торжества. **Водосвяття має мати чисто церковний характер згідно з обрядом і уставом.**

Конференція Галицьких Єпископів ухвалила в грудні м. р., що не є можливе — з оглядів обрядових —якенебудь Богослуження переривати чи то сальвами, чи орхестрою. чи якиминебудь нелітургічними співами.

Від гр.-кат. Митрополичого Ординаріяту.

У Львові, в січні 1938.

ЛЮБОВ ГУМЕНЮК-ЛУЦІВ.

Три тарілки.

Зарумянілий від морозу, соняшний промінчик змійкою перебіг по дахах, чарівникомзбиточником протиснувся крізь шибки високешного вікна і приляг до сірої з золотими ябуками стіни коридору.

Саме у тім місці, куди тікав брунатний павук, спасаючись перед волохатою, Михайловою мітлою. Утік. Добре обрахував ледащо, де починається безпечна смуга і де не досягне його довжезний дрючок мітли, навіть з простягненими Михайловими руками.

Приник до стіни, стулив ніжки, і спокійнісенько дивився, як злюще вовтузилася волохата „потвора" шарудіючи по стіні.

Михайло крякнув з перевтоми; опустив зівялі руки, покрутив задубілою шнею і почав рукавом обтирати спітніле чоло.

— І-іш! йолуп один! Мав би ти, братчику, маневри, якби не те, що драбина у пивниці! Покищо можеш розживатися! Повних три дні будеш мати від мене спокій, можеш наплести павутин повен кут, бігме, нічого тобі не скажу!

Уже спокійно глипнув на темну цяточку під стелею, поправив перістий хідник на сходах, присівши на скринчині зі сміттям.

Тихе вдовілля гріло груди під крапчастою бавовняною хустиною. Михайло радий був, що сам собі додержав слова. Як сказав вранці, що нині перед заходом сонця має бути „фертіг" з роботою, так і є! Причепурив „свою" каменицю так щиро, начеб вона чужениця мала нині з ним сідати до свят-вечірньої куті. Замів сіре з-тутя за сонцем і простором подвірячко, пальцями вибирав з нього сірники та черепки ;склянок. Вилаяв наймичку пана меценаса, за те, що не добачає нечистоти своєї собаки. Обійшов коридори всіх трьох поверхів, як ґазда, помастив салом замки у воротах, аж йому волоски на голові підіймались.

Михайло відчув, що тепер уже годиться відпочити. Затарабанив мозолистими пушками по побічниці смітнички і всміхнувся. Нагадав свою учорашню зустріч з паном Наґурським, біля того самого вікна, що тепер горить багряною загравою від сонця. Пан господар саме вертався з „третього" від панства Смальських, що вже більш півроку не платять й аж захекався від пересердя.

Михайло не любив у таких хвилинах ставати з ним віч-на-віч. Але так випало, що годі було його виминути.

Пан Наґурський застукав його у кутку і відгородив його від світу своєю широкою постаттю у футрі.

— Слухайте, Міхале, чи ви будете „ті" свята святкувати?!...

Михайло скривився, покірливо почіхав потилицю, розвів руки і тоді з дна душі видобулась якась тінь гордощів.

Дивився сміливо в його маленькі, визовні очі.

— Це байка для вельможного пана, чи я буду робити, чи ні — аби моє було в порядку! Я вже так, прошу пана, наробив, що до мене належить, що і нині можу тільки дверима рипати!..

Панові брови потяглись уперед:

— А, рація, рація, Міхале, тільки шкода, аби такий фільософ як ти марнувався у стороживці! Я буду шукати собі на весні другого. Га?!

Михайло здрігнувся, але його мужицька душа, звикла до примхуватих панських штовханців, уміла швидко угоівтуватись.

— Т-е-е, прошу пана, то якось недобре — багато років щирої праці лишив я тут. Але як і це не помагає, — годі, воля — панська. Автім до весни ще далеко. Добре бодай, що нинька мій свят-вечір!

Михайло починав гратися з вогнем. До білої грани розсерджував пана своїми очима.

Пан Наґурський мав охоту підняти кулаки і раз, а гаразд гепнути ними по його трохи зігнутій спині у протертому сіраку. Був би схопив, що є під рукою і гнав „фільософа" сходами не дожидаючи весни!

Але серце... замучене, придавлене салом серце, якому гостро заборонено нервуватись! Вгамувався.

Грубі, посинілі губи розтулились довкола зубів їдкою посмішкою; пальці стрибали по ґудзиках на футрі.

— Годі вже пискувати! Можете, Міхале, святкувати свої свята... А про весну не забувайте! Взагалі це все... ні до чого!

Притупнув ногою у блискучім кальоші і дивився вижидаюче на Михайла, начеб ждав від нього вибачення. Але у голові Михайла запанувала сіра пустка. Махнув собою у бік пана Наґурського, себто вклонився і пішов носити вугілля.

Про одне тільки думав: міг явно, без тої нервової обережности, якої домагається таємниця, святкувати своє Різдво.

Зрадів, затанцювавши мітлою по коридорі. Почав марити про свято рубаючи у пивниці тріски для пані Наґурської. Старий, знеможений життям, був як дитина, перед якою щойно відкривається світ: чіплявся всього ясного та теплого.

Серце дрібно підстрибувало на згадку, що зможе не крадучись одягнутися завтра у куртку підшиту „лисом" та обути лякерові черевики у кальоші.

(Далі буде).

шкільного інспектора, необхідно проти того рішення внести своєчасно відклик, а на випадок некорисного полагодження цього відклику — заскаржити його до Найвищого Адміністраційного Трибуналу.

У всіх тих і подібних випадках треба стояти в контакті і негайно інформувати про все Шкільний Реферат Української Парляментарної Репрезентації, Львів, вул. Підвалля 7/III.

Володимир Кузьмович.

Новий стиль і польські проповіди в церквах на Поліссі.

(ЛИСТ З ПОЛІССЯ.)

Цьогорічні Різдвяні Свята були для поліщуків дуже прикрі. На Різдво влада заборонила колядувати і то навіть малим дітям. Старости визивали до себе благочинних і давали їм до зрозуміння, що згідно з ухвалами Синоду у Варшаві у церквах треба правити і промовляти до вірних у матірній або в церковній мові, але тому, що „місцева мова така некультурна, то..." старости звичайно не докінчували своєї думки, але батюшки в перший день Різдва проповідували декуди по польськи... Та поліщуки тих проповідей не слухали, повиходивши з церкви.

Подібне було і з Новим Роком. Адміністрація наказала правити в церквах на Новий Рік по новому стилю; дзвонили в деяких церквах цілий ранок, але ніхто з людей не прийшов. Влада заповіла, що на другий рік поліщуки мусітимуть святкувати початок нового року по новому стилю.

До чого можуть довести такі засоби?

Великий український відчит у Варшаві.

Варшава, 16. січня.

В політично-журналістичних колах Варшави чекали на цей відчит з неабияким зацікавленням. Низка гострих протиукраїнських виступів різних військових діячів зактуалізувала на терені Варшави українську справу, інтерпретовану в найбільш фантастичні способи в залежности від більшої чи меншої... ігноранції in rebus ucrainicis поодиноких прелеґентів. Тому й не дивно, що заповідь спеціяльного збірного відчиту ред. І. Кедрина-Рудницького й ред. В. Бончковського, зорганізованого рухливою останніми часами редакцією „Бюлетину П. У.", в мин. суботу зібрала в салі Східного Інституту поверх сто осіб, українців, поляків та інших, що з напруженням вислухали широких виводів обох прелеґентів на тему польсько-української проблеми.

Ред. **Бончковський** представив слухачам загально відому концепцію польського прометеїзму в насвітленням дійсного і вимагального стану українсько-польських відносин; ред. **Кедрин** обговорив у добре арґументованому рефераті актуальні парадокси й куріози з польсько-українського відтинку, збиваючи гостро й річево ілюзію нормалізаційних фікцій.

Не є нашим завданням реферувати повний зміст виводів обох референтів. Хочемо тільки підкреслити, що згаданий відчит, особливож виступ ред. Кедрина викликав серед польської частини слухачів велике зацікавлення й розмови про конечність ревізії у підході до ігнорованої української справи.

Оба прелеґенти виїхали в неділю 16. ц. м. з аналоґічним відчитом до Лодзі. КТВ.

—o—

Українці теж мають право до суспільної опіки.

В дискусії над буджетом міністерства Суспільної Опіки забирав слово пос. **Володимир Целевич** і у довшій промові ствердив, що українські установи суспільної опіки не користають з допомоги міністерства у тій мірі, в якій повинні користати з уваги на працю, що її виконують.

Що торкається ділянки опіки над дитиною і матірю, то територіяльна самоуправа, а в першу чергу міста, удержують зі своїх фондів багато інституцій опіки над дитиною (сиротинців, дошкіль, захоронок, бурс), але в тих установах виховуються тільки польські діти, бо українські призначені в них на денаціоналізацію. Тому українське громадянство мусить власними силами творити українські установи опіки над дитиною і матірю. Є це „Українська Захоронка", „Товариство Опіки над Дітьми і Молодю", „Українська Порадня для Матерей" та численні сиротинці. Всі ті установи потребують на свою працю великих фондів, а з міністерства суспільної опіки отримували смішно малі субвенції, нпр. Порадня для Матерей діставала 25 зол. місячно.

Пос. Целевич звернув особливу увагу на те, що роботи, які виконують ті, які запрацьовують чи відпрацьовують підмоги з титулу зимової допомоги, виконується в хосен польських релігійних, харитативних і освітніх установ. Нпр. у станиславівському воєвідстві безробітні працювали у 18-ти місцевостях при будові людових домів, у 14-ти при будові стшелецьких домів, у 7-и при будові каплиць і костелів, у 6-ти при будові домів ТШЛ, у 2-ох при будові польських захоронок, у 2-х при будові польських молочарень, в 17-ти при будові вулиць, площ, каналів, у 2-ох при будові доріг, а тільки в одній місцевости при докінченні будови церкові (Семиківці). Промовець звертається до міністра, щоби вплинув на зміну поведінки Комітетів зимової допомоги, бо така їх діяльність, як досі, компромітує цілу акцію в очах українських мас.

З черги обговорив пос. Целевич закон з 2. липня 1937., який накладає обовязок на приватні підприємства, в тому й на українські, на кожних 33 службовиків приняти до праці бодай одну особу, яка брала чинну участь в боях за незалежність Польщі. Промовець звертає увагу, що до тих, які боролись за незалежність Польщі, треба зарахувати і б. вояків Армії У. Н. Р., що воювала спільно з польським військом проти спільного ворога. Це дасть змогу не накидати українським підприємствам урядовців польської національности, що мусілоб причинитися до загострення польсько-українських відносин тимбільше, що серед української молоді панує велике безробіття.

У дальшій частині своєї промови пос. Целевич торкнувся справи відносин в суспільних обезпечальнях, в яких нехтують українською мовою, до яких не приймають лікарів-українців і т. д.; звернув увагу на необхідність допомоги домашньому промислові, що може дати заробіток десяткам тисяч малоземельних і безземельних родин; домагався, щоб дати працю мешканцям гірських околиць, бо без того нема змоги побороти голод та пошести серед гірської людности; вкінці апелював, щоб акцію дожившлювання дітей, яку організовано досі головно в містах, поширити на села, особливо на села гірських околиць. До переведення цієї акції треба покликати до співпраці українські суспільні установи, бо тоді праця піде краще, буде дешева і дасть кращі вислідм.

—o—

Що писало „Діло" 50 років тому.

Ч. 3. Вівторок, 17 (5) січня 1888.

„У ВАЖНІЙ ПОРІ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДУ".

На першій сторінці цього числа вміщена оповістка про загальні збори політичного т-ва „Народна Рада". В програмі: богослужба в Успенській церкві і панахида за Володимира Барвінського; звіти; програма товариства; вибір нового виділу. Оповістка кінчиться так: „З уваги на те, що ці загальні збори перші та що від них залежить надати товариству його напрям; з уваги на те, що в теперішній важній порі для руського народу в Галичині треба нам злучити всі свої сили і зріло розважити наші народні справи — має виділ товариства повну надію, що П. Т. члени зберуться в означеному дні якнайчисленніше і виконають цим велике і важне своє завдання". За Виділ підписані: Д-р Олександер Огоновський голова і Д-р Кость Левицький, секретар.

В СОЙМІ.

На засіданні краєвого сойму 16-го січня дебатували над внеском пос. Мадейського щоби створити уряд окремого директора Краєвої Шкільної Ради що був би заступником намісника і займавсяб виключно шкільними справами. В дискусії над тим внеском забирав слово пос. А н т о н е в и ч, який заповів, що ані він, ані інші руські посли за тим внеском голосувати не будуть: „Іде тут про скріплення автономічного елементу у Шкільній Раді, а русинам з того буде ще гірше".

З ПОЛІТИЧНОГО ОГЛЯДУ.

„З Відня повідомляють, що вістка, будьто би між Австрією та Росією прийшло до виміни думок щодо Босни й Герцеговини, зовсім безпідставна"...

„Виявляється, що Росія змагає тепер щораз більше до того, що ми вже давно заповідали. Доказом цього є телеграма, яку ми дістали вчора, але вже так пізно, що не могли її вмістити. „Новое Время" доказує, що в Болгарії нема ладу і порядку, що Росія мусить там усунути насамперед Кобурга і подбати про законний вимір князя. Що Росія по всій імовірности ладить акцію в Болгарії, виходить також і з інших вісток. Так повідомляють з Букарешту, що Росія концентрує значні воєнні сили на границі Румунії і що та концентрація відбувається без перерви"...

„Вістки про атентат на царя, правда, безпідставні, але здається, що таки викрили якийсь великий заговір, котрого кінців поліція не може схопити у свої руки"...

„Сьогодні мають відкрити німецький парлямент. Зараз на першому засіданні предложать йому проєкт закону про надзвичайні кредити на військові потреби".

КАЛЄНДАРНА ІСТОРІЯ...

„Червоная Русь", орган Маркова, накинулася на „Просвіту" за те, що нібито збирач оголошень до календаря „Просвіти" прибільшує число накладу. Відповідаючи на ту напасть „Червоної Руси", „Діло пише:

„Щодо напасти на „Просвіту", то ми є того погляду, що такі справи (чисто домашні) не належать до публичного обговорювання. Але щоби хто не гадав, що збирач оголошень для календаря „Просвіти" інакший, як інші, то в нас під рукою також з 1887 року німецька відозва: „Адрессе: Ставропіґіяніше Інстітут... ін Лемберг", де між іншим сказано що „Временник" (календар Ставропіґійського Інст.) єдиний найпопулярніший руський календар — має річно 60.000 відборців, а з уваги на 25-літній ювилей „Временник" появиться у 90.000 примірників".

„ЗРУЧНА МОСКВОФІЛЬСЬКА АҐІТАЦІЯ „НАРОДНЬОЇ ТОРГОВЛІ".

В „Новинках" читаємо: „Зі Стрия пишуть нам: „Дзєннік Польскі" в ч. 10. з 10. н. ст. січня ц. р. і „Ґазета Народова" подали сенсаційну вістку, будьто би новооснована „Народна Торговля" у Стрию веде дуже зручно москвофільську аґітацію, продаючи паперові папіросниці з портретом царя-батюшки і з написом: „Православний цар, спаситель християнських народів балканського півострова". Але це — каже „Дз. П." — не єдині москвофільські папіросниці в Нар. Торговлі; має вона їх в запасі ще і з іншими написами в такому дусі і додає: „Дивує нас дуже, що влада досі не вглянула в ту справу, тимбільше, що ті папіросниці розходяться не тільки у Стрию, але й по цілій Галичині у величезній кількости".

У тій самій новинці „Діло" стверджує, що все те наклеп на „Народню Торговлю". Після розсліду справи виявилося, що справді такі папіросниці появилися між поляками, а привіз їх один помішчик зі Стрия, поляк, аж з Кракова та розповсюднював між своїми земляками.

Виявляється, що теперішнє „Слово Народове" не винайшло пороху в киданні наклепів на наші торговельні установи.

Свято „Просвіти" — всенароднє свято. Тим то приготовляймось до нього якнайгідніше, і перш усього: станьмо членами „Просвіти" і складім жертву на ювилейний дар для неї!

Сторінка без політики.

Жінка, яка мандрує зі своєю домовиною.

Корінґа — жінка факір. — Найдивніша жінка циркового світу.

Корінґа єдина жінка у світі, яка саме тепер викликує загальний подив у Льондоні. Вона показує на арені всі циркові штучки в найкращім виданні індійських йоґів. Вона теж гипнотизує вужів і крокодилів.

Молода, приваблива дівчина вбігає на арену з крокодилем, який борсається їй на раменах. Вона невеличка, але сильно збудована має лиш ясно-жовту шкіру леопарда на собі замість одягу. Вона жбурляє крокодиля в пісок і потрясаючи своїми чорними кучерями [illegible] руками публиці, яка ентузіястично вітає її гучними оплесками. Відтак уставляє вона довгу на 2 м. звірюку, яка скаженіючи весь час ладиться до наступу на землі і приклякає перед гадом, який витягає до неї роззявлену пащеку. Корінґа вплюює у крокодиля широко відкриті очі і переводить руками кілька магічних рухів, поки пащека звірюки не замкнеться та її гидке тіло не випружиться в безруху на піску.

Таким самим способом гипнотизує вона ще три інші крокодилі. Після точки з крокодилями приносить Корінґа два величезні вужі на арену. Усміхаючись обвиває вона грубі немов рука вужі довкола своєї шиї і підчас того як вона їх знову розкручує, гладить вужів по голові поки вони не висолоплять свій вилястий язик і поки гладке тіло плазунів не зісунеться без сили на арену.

Вужі Рудольф і Герміна.

Корінґа, єдиний жіночий факір у світі живе зі своїми вужами і крокодилями в найкращій згоді. Вона любить їх і піклується ними як хтонебудь інший котом, чи собакою. Вона не розстається зі своїми плазунами день і ніч, та коли власник гостинниці на те погоджується — Герміна й Рудольф пара питонів мешкає з Корінґою в її кімнаті.

— Герміна така заздрісна — каже Корінґа, — що коли я поцілую Рудольфа і забуду про неї, тоді вона цілий день пролежить скручена у клубок у своїм кутику й навіть не рухається. Бувають теж і родинні непорозуміння в коші питонів. Якщо я не покараю обох вужів, тоді заздрісний кидається на мене.

І справді одного разу трапилася така подія. Корінґа сиділа саме тоді у своїй ґардеробі й ладилася до виступу на арені. Вужі лежали у своїм коші. Рудольф, більший вуж зіпховхнув покришку коша й виповз на підлогу. При тому він заплутався за якийсь столик і поскидав з нього різні дрібнички приладжені до виступу. Корінґа скочила розгнівана і вдарила вужа по голові. Спершу Рудольф положився без руху. Відтак поліз знову до коша.

В тому менті озвався дзвінок, який заповідав виступ Корінґи. Вона вийняла Герміну з коша і положила її як завжди собі на карк. Відтак хотіла вона піднести Рудольфа. В тій самій хвилині вуж кинувся на неї, обвинувся довкола її тіла й шиї та стягнув її на землю. Чимраз більше здавлював її велитенський вуж. Крику Корінґи ніхто не чув, вона не могла теж порушити раменами і тимсамим загипнотизувати плазуна звичайним способом. Ця німа боротьба тривала вже майже дві хвилини, коли раптом відчинилися двері і до середини вбіг директор цирку:

— Корінґа, ваша точка...

Очима дала вона йому знак мовчати. Вона відчула, що Герміна, другий вуж, почала пружитися і що натиск Рудольфа ослаб. Герміна боролася з Рудольфом і звільнила його перстені до тієї міри, що Корінґа могла витягнути одно рамя і схопити розлюченого вужа за голову. Кілька секунд пізніше загипнотизований вуж відпав з неї зовсім обезсилений на землю.

На вістрі ножа.

Корінґа (її справжнього імени ні прізвища ніхто не знав) оповідає, що вона походить з Індій, де її родичі — індійський купець і француженка — померли, ще як вона була малою дитиною. Її виховали індійські духовники, які теж навчили малу Корінґу всіх таємниць йоґів.

Від факірів навчилася вона гипнотизувати звірят. Від них теж навчилася вона таємниці, як себе саму ввести у каталептичний стан, в якому всі зовнішні впливи не приносять її ніякої шкоди.

Коли вона потримає трохи руки перед лицем, поводить себе пальцями по чолі та повіках, у найближчій хвилині паде в рамена асистента, який її підносить і кладе на двох гострих ножах. Один ніж під потилицею, другий під суглобами ніг. Так висить вона з перехрещеними руками приблизно метер над землею. Їй кладуть на груди великий камяний бльок, що його двох мужчин розбиває ударами важких молотів. Колиж її знову поставлять на ноги і відіймуть їй руки від лиця, оббігає вона арену кругом, якби нічого не сталося. І справді ножі, якими можна в повітрі перетяти папір, не залишають на її тілі найменшого сліду.

Іноді вона танцює і робить руханкові вправи на драбині, якої шаблі є гострими ножами. При тому вішається вона бородою на найвищім щаблі і так — у повному значінні цього слова — висить вона в повітрі на вістрі ножа.

Черепки розбитих пляшок кладуть на столі й Корінґа качається по тім „вигіднім" хіба лиш для факірів леговищі. Очевидно, після експерименту нема найменшої ранки на тілі, хоч пляшки розбивають у найдрібніші куснї.

Живцем погребана.

Та найдивніший і найкращий свій трік показує вона саме тепер у льондонськім цирку.

На арену вносять домовину з якою Корінґа мандрує вже від кількох літ по цілому світі. Дехто міг би думати, що це якась спеціяльна домовина, яка скриває у собі якусь тайну, хоч вона виглядає зовсім так, як усі інші домовини.

Корінґа знову западає по кількох секундах у транс і її кладуть у домовину. Очі, ніс та уста затикають ватою. Відтак накидають пісок на „живого трупа". Кілька хвилин накидає двох мужчин на Корінґу піску, згодом прикривають домовину віком і знову засипають. Повних шість хвилин лежить Корінґа живцем погребана. Колиж відтак її відгребають, вона вибігає здоровісінька під гучні оплески публики з арени.

Корінґа виглядає радше на француженку, як на індійку. Чи вона справді була в Індії, про те лиш вона знає. Докладніші дані й пояснення про всі її експерименти можна булоб щойно тоді дати, якби вона піддалася окремим науковим дослідам. Вона є радше доброю акторкою, режисеркою та магічкою у розумінні сальонової чародійки. Крім того є вона, не зважаючи на всі сензації чепуренькою дівчиною без пози і примх, незвичайно весела і привітна в товаристві та мабуть найінтеліґентніша артистка, якою нинішні цирки можуть почванитися.

Дрібниці, які врятували життя.

Життя так іноді укладається, що навіть найменші дрібниці мають величезний вплив на хід подій та іноді такі дрібниці, що ми навіть не звертаємо на них уваги, ратують густо-часто людське життя.

Одну з таких малих, та одночасно великих подій пережив один подорожній у Франції. Їхав він у переділі другої кляси, коли раптом поїзд зударився з другим поїздом. Вагон яким він їхав розбився на куснї, всі пасажири погинули або були тяжко ранені. Тільки йому нічого не сталося бо він саме в тім менті стояв на заднім помості. Вітер схопив йому часопис і він вибіг за ним аж на поміст. Дрібничка врятувала йому життя.

ЗАКАБЛУК.

На голяндських полях працювали косарі при сіні. Раптом надійшла сильна буря і косарі перервали свою працю та пустилися бігцем під високу тополю, що стояла у віддалі 10 хвилин ходу. Косарі добігали вже майже до тополі, коли раптом одному з них відірвався закаблук при черевиці. Косар схилився, щоб відірвати закаблук тому затримався на кілька секунд. За той час інші косарі добігли до дерева. Раптом ударив грім, розторощив дерево і вбив трьох косарів і тільки той, що залишився позаду, завдячував життя свому закаблукові.

Відомому німецькому вченому професорові Ліхтенберґові урятувала життя ...муха. Він положився по обіді на софі, щоб трохи передріматися. Та якась настирлива муха, що хотіла конче сісти йому на носі, не дала заснути. Колиж професорові не вдалося її ніяким чудом відігнати, він устав і перейшов до сусідньої спальні, щоб положитися до ліжка. Майже в тім самім менті завалилася стеля з такою силою, що всі меблі розлетілися на дрібні кусники.

КІСТКА З ЧЕРЕШНІ.

Перед кількома роками кістка з черешні врятувала одному шведському інжинерові життя. Він вертався з бюра домів і поховзнувся на кістці з черешні та встав. Заки він піднісся, з під землі вибух вогонь і повітрям потряс жахливий гук. Каміння з хідника та накрива каналу вилетіла у повітря. Під хідником призбиралося з причини якоїсь хибної сполуки ґазових рур багато ґазу і недогарок папіроски вкинений до каналу спричинив вибух. Якби не кістка з черешні, інжинер був би опинився по самій середині вибуху.

ЖАЛО БДЖОЛИ.

Гурток туристів, між ними молода гарна дівчина вибиралися на верх Матергорн. Перед самою прогулькою дівчину вжалила бджола і вона так запухла що мала опоганене ціле лице. Рад-не-рад мусіла вона зректися виправи.

І це було її щастя, бо туристи попали на сніжну заспу, полетіли всі у пропасть та погинули.

Один льондонський торговець шовками хотів одним із найближчих поїздів поїхати до Гавру, щоб там всісти на пароплав „Ґаронну". Підчас одягання запримітив він, що йому щезла кудись спинка від ковнірця. Тому, що спинка була прикрашена бриліянтом купець почав запопадливо за нею шукати, аж поки її не знайшов. За той час втратив він найближчий поїзд і пароплав, яким мав він виїхати до Америки.

По кількох днях купець довідався, що „Ґаронна" попала в сильний морський буревій і пішла з усіма пасажирами на дно.

Таким чином спинка врятувала купцеві життя.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Спорт у політиці, чи політика у спорті?

Оттаке питання мимоволі насувається нам у звязку з відбутими минулої неділі загальними зборами ЛОЗПН-у. Правда, сьогодні ніхто вже не рискує думки, що спорт є аполітичний, бож само життя таку думку майже щодня перекреслює. Адже спортове співжиття між Польщею і Чехословаччиною припинене від кількох літ, тільки з політичних мотивів. Кожний удатний виступ якої небудь польської дружини за кордоном чи у зустрічі зі закордонним противником поляки вважають малощо не національною перемогою, називаючи спортовців-переможців найкращими пропагаторами польської справи у світі. Або чи Шмеліяга не називають німецьким амбасадором у боксерських рукавичках? Словом, маємо безліч доказів, що новітній спорт став не лиш чинником національної, але й політичної пропаганди, бож від успіхів на спортових майданах залежні іноді теж успіхи в кабінетах дипльоматів.

Отже коли йде про спорт у політиці, то ця справа не насуває ніяких сумнівів. Життя само створило таку концепцію.

Зате зовсім інша справа з другою половиною заголовного питання цієї статті: чи політика у спорті?

Досі польські спортові кола залюбки жонґлювали фразою, мовляв, „у спорті нема політики", хоч їх діла далеко не покривалися зі словами. Одначе явно досі ще ніхто з польських спортових діячів не важився виявити думки, щоб і в спорті теж застосувати політичні методи. Всі включно з адміністраційною владою стояли під впливом польських спортових кол на становищі, що всі спортові товариства, без уваги на їх національну й політичну приналежність, повинні належати до спільних загально-державних спортових союзів. Це становище адмін. влади покривається зі становищем центрального польського уряду Фізичного Виховання та Військового Вишколу, який за зразками інших европейських держав хоче підчинити ціле спортове життя в межах Польщі своїм впливам та пристосувати його до потреб фізичного виховання. Це теж менше чи більше йому вдавалося. **Одною з причин закриття УСС-у була саме ця широко розплянована централізація ВФ і ПВ.**

Чи згаданий уряд фізичного виховання і військового вишколу відступить з вибраного шляху — важко сьогодні сказати. Радше ні, як так. Та зовсім інша справа виринула останніми часами. У звязку з оживленою протижидівською акцією кинули ендеки гасло: „Прочистити польське спортове життя від жидівських впливів". Це гасло почало переходити різні еволюції. Головний мотив тієї еволюції: створення чисто польського спорту.

І перед зборами львівської футбольної округи львівські ендеки повели теж таку акцію у свому галасливому органі „Слово Народове", закликуючи польські клюби до солідарности й оборони польських інтересів перед „меншостями".

Ендецькі аларми не залишились очевидно без наслідків, чого найкращим доказом є саме минулонедільні збори ЛОЗПН-у. На цих зборах польські клюби (ендецькі й неендецькі) створили бльок, скермований проти „меншосьці", за якими станули лиш робітничі клюби і клюби найнижчих кляс. „Бльок польських клюбів" намагався на місце вилосованої одної третини членів управи перефорсувати своїх кандидатів і тому представник Цивільно-Військового Спортового Клюбу „Чорні" п. Франковський зголосив в імени того бльоку листу комісії-матки. При голосуванні ця листа перепала в користь листи представника України п. Конашевича.

Невдача та штубацький вигук якогось представника т. зв. „демократичного бльоку", що створився ад гок на зборах, стали притокою до **сецесії польських клюбів**. Загальні збори Л.О.З. П.Н-у на внесок п. Конашевича **відложено до 30. січня н. р.**

У звязку з цією знаменною подією на нашому терені насуваються різні рефлексії. Польські клюби хочуть у нас створити виключно польський спорт із чисто польськими верховними органами і представників меншин зіпхнути до третьорядної ролі, або їх зовсім виелімінувати. Правда, перший їх наступ скермований майже виключно проти жидів. Та маємо глибоке переконання, що черговий наступ піде явно-славно — проти нас. Жидів боронити не маємо ніякої спеціяльної потреби, але мусимо заздалегідь подбати про забезпечення наших прав та інтересів.

Польська сторона перша ввела політичний чинник до спорту і, здається, не швидко в нинішніх умовинах зречеться його. Чи співпраця ріжнонаціональних клюбів у рямцях спільної організації буде тоді можлива — це дуже й дуже сумнівна річ.

Не забуваймо, що кинені ендеками гасла торкаються не тільки копаного мяча, але й усіх інших ділянок спорту. А в тих інших ділянках українські клюби вже теж чимало зазнали блага від (покищо „тихої") політики у спорті (напр. наколесники України!).

Гасла чисто польського спорту, що їх пропагують під ріжними формами і ріжними способами поляки, стають теж одночасно для нас заохотою до **створення української спортової Централі**, яка дбала би про добро й розвиток українського спорту.

Польська сторона сама відкинула атут, яким досі найбільше шафувала: аполітичність спорту. Це повинно дати нам не тільки право, але й обовязок творити своє незалежне спортове життя в усіх його ділянках з власними магістралями, щоб не дати зіпхнути себе до другорядної ролі.

Українські спортовці можуть і повинні на спортових майданах змагатися з неукраїнськими клюбами тільки як рівні з рівними. Акція польських спортових кол доказує зайвий раз **потребу й необхідність створення Українського Спортового Проводу.**

Спорт може грати величезну ролю в політиці, одначе коли політика починає рішати про спортові справи, тоді співпраця у спільних організаціях стає неможлива. Тому теж нехай польські спортовці не дивуються, коли ми, так як і вони, схочемо мати чисто український спорт.

Роман Сливка.

Лещетарські змагання.

В неділю 16. п. м. львівська філія К. Л. К. уладила для своїх членів перші в цьому сезоні лещетарські змагання у бігу: на 12 км. для мужчин та на 6 км. для жінок і юніор'в. Ці змагання були получені із спробою здобуття відзнаки спортової справности К. Л. К.

Траса бігу вела брюховецьким лісом, де снігові умовини були несподівано добрі. Одначе розтопи, які були в суботу і неділю у Львові відстрашили численних змагунів К. Л. К. від змагань, так що на старті ставило тільки 15 змагун'в, в тому 5 юнаків і 1 жінка.

З мужчин на чоло висунувся відомий лещетар Роман Рибачев, який потвердив свою минулорічну бігову класу і виказав знову знаменитну форму. Другий був Добрянський, якому вдалося вилетимсувати Сенчину на 2 хвилини. Типований на одно з передових місць, Крупка, бігу не скінчив. Вражав брак на старті многих класичної комбінації Пелюшана.

Юніори перейшли свій змаговий хрест зовсім добре. Мусять тільки на будуче памятати, що у лещетарських змаганнях треба виказати дуже багато тверезости й сильної волі. Звертав на себе увагу доброю формою і опанованим стилю Ігор.

Одинока змагунка Дарка з подиву гідною витривалістю боришалася з труднощами розм'ріно тяжкої мужеської траси та осягнула час 1:04, 20.

Технічні вислідки: І. Мужчини: 1) Рибачев 0:52,.. 2) Добрянський 0:57,30; 3) Сенчина 0:59,50; 4) Мартинович; 5) Шеротило; 6) Гаврилюк. З змагунів бігу не скінчило.

II. Юніори: 1) Ігор 0:30,20; 2) Славко 0:33, 3) Вол.. ко 0:34, 4) Володимир, 5) „Пан Товариш".

Змагуни здобули золоту, ср'бну та бронзові відзнаки справности К. Л. К.

Судіювали: м-р Пачовський, Верганосвський і Б.. ваш.

БОКС.

Польща — Італія 11:5. В неділю 16. п. м. відбувся у Варшаві міждержавний боксерський метч, який закінчився перемогою Польщі. Технічні вислідки цього метчу були такі: Вага мухи: Роттольп (П) премісував з Нардетія (І). Вага когута: Серго (І) виграв на пункти з Козьолком (П). Вага перо: Чортек (П) виграв на пункти з Ментеварі (І). Легка вага: Вощиняк (П) виграв на пункти з Фалієні (І). Півсередня вага: Піт.. (І) програв на пункти з Кольчинським (П). Середня вага: Хмелевський (П) виграв високо на пункти з Б.. лаци' (І). Півважка вага: Шпмура (П) переміг на пункти Террапіна (І). Важка вага: Вестровський (П) програв на пункти з Ліппарі (І). Судіював у рінгу німець Шредер.

ТОРУНЬ. **Поморя — Познань 9:7.**

КРАКІВ. **Макабі — Гарбарня 11:5.**

ГАКІВКА

Ціріхер Шлітшуклюб — Тім Польщі 3:1 (1:0, 0:1, 2:0). Польська дружина, яка імовірно в тав'м складі виступить на гаківкових мистецтвах у Празі, виїхала у Швайцарії на тренінгове турне. Перший її метч закінчився невдачею. Польська дружина зовсім перегр.. У швайцарській дружині грало четверо репрезентантів і один канадієць. Ворота для швайцарців здобули Дюрінг (2) і Кеслер, для Польщі Зеліковський.

МІЖНАРОДНІ СТУДЕНТСЬКІ ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ У ЛЬВОВІ.

Ці змагання відбулися у Брюховичах к. Львова. На старті було 40 змагунів, з того всього й закордонних. Змагання орган'зував львівський АЗС.

Біг на 16 км. виграв Орлевич (Висла Закопане) 1.22.04; 2) Гові (Фінляндія) 1.24.38; 3) Демборуг (.. Льв'в). Біг до комбінації виграв Орлевич перед Гові і Демборогом.

Конкурс скок'в до комбінації: 1) Орлевич, 2) Гові, 3) Демборуг. Отверта конкуренція дала таку класифікацію: 1) Гові, 2) Орлевич, 3) Вандура (Краків).

—o—

Спортові новинки.

Україна має нарешті тренінгову салю. По довгих трудах удалося Україні дістати дозв'л львівської кураторії відбувати тренінги (боксерів, запрасів, копаного і т. д.) в руханковій салі Академічної гімназії при вул. Льва Сапіги. Тренінги будуть відбуватися у вівторок і четвер від год. 7—9. вечором.

Нокавт „Телеграмові Спортовому" завдали загальні збори ЛОЗПН-у, які рішили відібрати тому часописові комунікати союзу та заказали з ним сп..лу допомогу. Одночасно більшість клюбів рішила не пускати представників „Т. С." на свої змагання у Львові і провінції. Як причини того становища подавали промовці низький рівень того часопису, який пустив на низьку сенсацію (М. і. „Т. С." пустив перший вістку про „вбивство у Медиці", нацьковуючи своїх читачів проти українців). Промовці вказували теж на те, що „Т. С." викривлює спортові напрямні і замісць корисної роботи приносить шкоду. Кільки то ще — на жаль — і українських спортовців читає „Телеграм Спортови", вкидаючи дорогий гр'ш до кишені спекулянтів.

Загальні збори Державної Ліги відбулися у Варшаві минулої неділі. Із важніших рішень цікавий є внесок, щоб з кожного року з Д. Л. спадали два клюби і один входив. До справи другої Ліги поставилися збори в засаді прихильно й рішили виправити її на зборах ПЗПН-у з відповідними застереженнями. Одночасно збори ухвалили побажання, щоб виділ судейських справ ПЗПН-у не визначував суддів ..я змагання Д. Л. Головою Ліги став полк. Руцький.

Друга перемога канадійців в Европі. Саскатун Вовки виграли з Вернер СЦ 5:2 (1:0, 1:1, 3:1). В цьому метчу канадійці вже виказали куди кращу форму ... у Дюсельдорфі.

Мадярщина — Люксембург 6:0. Мадярська репрезентація, яка програла високо в Португалії, грала в дорозі один метч з Люксембургом і виграла ... На цих змаганнях було всього 5.000 глядачів.

Волинські посли, Гринки й КОП.

Дістаємо ще одну вістку у звязку з подіями в селі в Гринках. — Ред.

Волинь має нову сензацію, що швидко ли-не по хатах і коментується на всі лади та спо-соби.

Як оголосило „Вол. Слово", ВУО виделегу-вало до Гринок на Кременеччині послів Тимо-щенка й о. Волкова з метою перевірити на міс-ці чутки про те, що перехід 36 українських ро-дин на римо-католицтво й польськість буцім-то відбувся не добровільно, а при якихось особли-вих обставинах, що нічого спільного не мають з звичайними місійними засобами й формами.

І ось маємо вістку, що вояки КОП-у виле-ґітимувавши послів і ствердивши, що вони не мають дозволу на вступ у прикордонну смугу, зажадали від них негайно повернутись. Посли виїхали й події не перевірили.

По цій другій сензаційній події, як кажуть, відбулася в рішальних чинників якась нарада, але що на ній вирішено, покищо невідомо.

Булоб цікаво довідатися, чи справді події в Гринках не зможуть стати предметом розслі-ду і мусять залишитися голосною таємницею?!

З тим більшою нетерпеливістю чекає укра-їнське громадянство на висліди слідства, що йо-го зарядила в цій дивній справі православна спархіяльна влада.

Намагаються усунути українців з Міжнародного Студентського Союзу.

У Шеффільд (Анґлія) відбулася між 4. і 9. січня ц. р. конференція Ради Міжнародного Студентського Союзу (СІЕ). На конференції були представники 19-ох націй, між ними й у-країнці. Делегатом від Центрального Союзу У-країнського Студентства (ЦЕСУС-а) був студ. Любомир Гузар з Парижа, який вже давніше заступав українське студентство на міжнар. зїздах.

Положення українців у Раді значно погір-шало цього року, бо як члени недержавної на-ції натрапляють вони на всякі перепони. Ще коли неприхильні українські студентські ґрупи були між собою розсварені, то відносини були лекші; та цього року обставини змінилися. Польська делеґація приїхала сконсолідована, заступаючи вправді невелику, зате піддержува-ну урядом ґрупу студентів. Вона зажадала, щоб виключити з Ради українців. Понад два дні не сходила українська справа з денного порядку нарад. Врешті заступникові ЦЕСУС-а вдалося осягнути те, що остаточне вирішення відложе-но до найближчого року, коли будуть обгово-рювати зміну статуту. ЦЕСУС дальше є членом СІЕ, хоч прав його й обовязків ближче не о-значено. **(УКБЮРО, Льондон).**

Розбудова морської бази в Сінґапурі закінчена.

ВЕЛИКІ БРИТІЙСЬКІ МАНЕВРИ.

11. лютого в Сінґапурі офіційно відкриють нову морську базу британської военної фльоти. Будова цієї бази тривала 10 літ і коштувала 10.000.000 фунтів. Підчас святочного відкриття асистуватимуть також 3 американські кружля-ки; у цьому добачують маніфестацію спільно-сти англійських та американських інтересів на Тихому Океані.

З тої нагоди відбудуться в Сінґапурі ма-неври морських, повітряних і сухопутних сил. Англійці сконцентрують у Сінґапурі 10.000 вій-ська, 24 морських одиниць та кількадесять лі-таків.

ЯПОНЦІ ЗАНЕПОКОЄНІ.

„Йоміюрі Шімбун" звертає увагу, що Япо-нія мусітиме поважно поставитись до утворен-ня англійської бази у Сінґапурі, яка звернена проти Японії. Святочне отворення цієї бази при співучасті американської ескадри є, без сумні-ву, протияпонською демонстрацією, яка потяг-не за собою далекойдучі наслідки.

У КИТАЮ РОЗСТРІЛЮЮТЬ ҐЕНЕРАЛІВ.

Маршал Чанкайшек казав розстріляти ки-тайських ґенералів Літунчана і Ванфуліна, які відповідали за утрату китайських позицій в о-колицях Шангаю. Б. губернатора провінції Шантун, ґен. Ганручу також мали розстріляти, але він в останній хвилині втік і задумує ви-ступити проти незалежного китайського уряду. Б. губернатор Тсінтао, ґен. Шенсуліє відобрав собі життя.

Румунським урядовцям не вільно говорити по російськи.

Комендант III. румунського корпусу забо-ронив державним урядовцям у Румунії говори-ти між собою чужими мовами, зокрема — по російськи. Хто нарушить цю заборону, нара-жується на вязницю від 1 місяця до 2-ох років та ґривну до 20.000 леїв; йому відберуть ста-новище на 6 літ.

З РУМУНІЇ ВИСЕЛЮЮТЬ ЧУЖИНЦІВ.

Віцеміністер праці заявив, що уряд переве-де сувору контролю громадян чужих держав, які заробляють на життя в Румунії. Дозвіл на дальший побут дістануть лише спеціялісти, яких годі заступити румунами.

—o—

Стоядіновіч у Німеччині.

Німецький міністер закорд. справ Нойрат гостив у себе передучора вечором югославян-ського премієра Міляна Стоядіновіча. Він ви-голосив промову, в якій підкреслив мирні взa-ємини Німеччини з Югославією, в якій м. ін. заявив: „Німецький нарід під проводом канц-лера змагає до одної цілі, а саме: щоб витри-валою працею дійти до щасливого майбутньо-го в мирній Европі". У відповідь заявив Стоя-діновіч, що він з цілим довірям глядить на дальший розвиток мирних взаємин між обома державами.

По широкому світі.

Грецько-італійський торговельний договір, що регулює товаро-обмін та спосіб сплати між обома державами, підписали у Римі.

Німецька військова місія, зложена з 4-ох старшин під проводом команданта берлінської воєнної академії приїхала до Варшави, ревізиту-вати польську армію.

12 американських воєнних кораблів випли-вуть на маневри на Карайбське Море з 2.500 мо-ряками залоги.

Латвійський міністер скарбу Екіс приїздить завтра зі жінкою до Варшави щоб віддати ві-зиту мін. Романові.

СССР ЗАВІШУЄ ВИПЛАТИ ІТАЛІЙСЬКИМ ФІРМАМ.

На основі рішення совнаркому совітські підприємства, які мають звязки з італійськими, не можуть платити їм належитостей, лише складати їх у совітському державному банку.

Цю постанову пояснює ТАСС так, що чи-мало італійських фірм не платить торговель-них довгів совітським підприємствам.

Оповістка.

Згідно з рішенням Надзвичайних Загальних Збо-рів „Карпатії" Товариства взаїмних обезпечень на життя у Львові з дня 22. листопада 1937 р. в справі сплати основного капіталу Товариства по думці § 11. уст. 6. статуту, взивається посідачів уділових листів Товариства предложити їх до сплати в касі Товарис-тва у Львові.

Львів, дня 13. січня 1938.

168 **Управа.**

Опера у Львові.

„РІҐОЛЕТТО" Вердія і „ЛЬОГЕНГРІН" Вагнера

Опера у Львові, як і інших містах Польщі, полишена від кількох літ приватній ініціятиві — при мінімальній або й ніякій допомозі міста, переживає під цю пору важку кризу і час до часу геройськими зусиллями старається вирватись із безладдя й безділля. Висловом цього змагання були дві останні оперні вистави: Вердія „Ріґолетто" (у вівторок 12. ц. м.) і Р. Вагнера „Льогенгрін" (у четвер 14. ц. м.). „Ріґолетто" появлялось уже в останніх часах кілька разів на львівській сцені і запустило трохи глибше коріння у традицію виконання; притім під оглядом музичним та інсценізаційним не насувало надто великих труднощів і тому вистава його під орудою місцевого диригента п. **Лерера** пройшла може не дуже то стилево, але без особливих недотягнень, тим більше, що у трьох головних ролях: Ґільди, Ріґолетто і Князя — виступили відомі з минулорічних гостинних виступів у Львові, добрі румунські співаки-артисти: чистий, кольоратурний сопран **В. Кретцо**, італійського тембра барітон і знаменитий актор **С. Тасіян** (болгарин з роду) та великого волюмену тенор, хоч може трохи надто шафує голосом **Д. Бадеску**. У невеликій ролі графа Мантероне пригадався львівській публиці давній знайомий, бассіст **Маслюк-Мартіні**, який в останньому моменті заступив недиспонованого п. Врагу і який чейже заслугував би на те, щоб його трохи частіше ангажувати до оперних виступів. В інших менших ролях добре запрезентувалися відомий бас п. **Романовський** як граф Капране у 1. і як бандит в останній дії, та п. **Давидович** як дебютант у ролі дворака Меруля.

Далеко більшою і важнішою подією в оперному житті Львова могла і повинна була стати — після яких 10-ти літ перерви — прем'єрова вистава безсмертного Вагнерівського „Льогенгріна", цієї мабуть найвдячнішої, найбільш кольоритної і змістово найглибшої музичної драми із середнього періоду творчости Вагнера, хоча й ще позірно у рямцях „романтичної опери". На жаль — перша вистава цього твору в четвер робила враження радше ґенеральної проби до вистави і мабуть була фактично така. Брак достаточного числа проб виявився у незіспіванні свіжо сформованих хорів та ансамблів, у надто частім мазанні в оркестрі і навіть у деяких інтонаційних вискоках та недотягненнях головних артистів, навіть у титуловій ролі. Дотично обсади головних партій — уповні відповіли нелегким вимогам тільки **Врага** як король і **Плятієва** як Ортруда; **Орловська** як Ельза і **Моссаковський** як Фридрих були голосово добрі, хоча сценічно й виразово мало стилеві, особливож під оглядом маски. Ще слабше і менше переконливо виходив під вокальним і сценічним оглядом п. **Ґолембйовський**. І тут мимохіть насувалося питання, чому такої під кожним оглядом для себе відповідної оперової партії, як Льогенгрін, не креував у нас досі тенор тої міри, що п. Голинський? Дуже гарно й інтеліґентно вивязався із доволі обемистої і поважної ролі герольда наш дебютант на міській сцені п. **Рейнарович**, на якого слід би звернути увагу. Режисерія сценічних ефектів — не зважаючи на всі облекшення, редукції і скорочення деяких партій — на першій виставі також часто швакувала. Деякі інновації, як нпр. нагле погаснення світла при появі судна з Льогенгріном у 1. дії, весільний хоровід у 3. відслоні, або постійне повторювання гасла фанфар перед кожною дією перед сценою — заносило трохи модерними помилками театрів наших сусідів зі Сходу, але що в них не було нічого спільного із запашною казочною романтикою Вагнерівського Льогенгріна, це річ певна; і Вагнер, колиб жив, був би проти такого новаторства якнайгостріше протестував.

Та не зважаючи на всі значні недотягнення у виконанні опери на першій виставі, всеж таки любителі правдивої високої класи в музиці му-

зять прийняти із вдякою ті геройські зусилля диригента й оперного гурту, які дали те, що в даних умовинах було можливе. Треба мати надію, що при чергових виставах твору люки й недотягнення будуть усунені.

Ст. Людкевич.

НОВИНКИ.

— **ПЛАТІТЬ ТОЧНО ПЕРЕДПЛАТУ! ПРИСИЛАЙТЕ ЗАЛЕГЛОСТИ! Ш. Передплатників просимо вирівняти залеглости, бо стримаємо висилку часопису! Присилайте точно шомісячну передплату, бо інакше не дістанете книжки зі щомісячної Бібліотеки „Діла"! Наш часопис найдешевший, бо крім 10-ти сторінок найкращої щоденної газети та 16-ти сторінок під неділю, — даємо точним передплатникам шомісяця даром одну прегарну і вартісну книжку величиною від 10—15 аркушів друку. Точний передплатник „Діла" складає за рік Бібліотеку „Діла" з 12 томів.**

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського**, Львів, пл. Капітульна 3. 1, телефон 254—46.

— **Колядки, щедрівки, стрілецькі пісні** та інші на кружок „Сирена Електро" дістанете безпосередньо у п. Божика, Варшава, 6. Серпня 24., м. 18. тел. 840-47. Жадайте катальогів. На пересилку прошу залучити почтову марку.

— **До відома новим і старим передплатникам.** Повідомляємо нових і старих передплатників „Діла", що безплатний книжковий додаток за місяць січень цього року, книжку **Михайла Посацького „Греція" — усміх життя"** (з численними ілюстраціями), розішлемо всім точним передплатникам з кінцем цього місяця.

— **Великі вечерниці „Основи"** відбудуться дня 5. березня ц. р. в салях Касина Залізничників, а не 14. лютого, як було передше подано.

— **Політичні поминки в Берліні.** В 20-ліття проголошення Самостійности Української Держави бою під Крутами та Берестейського Мира і в 19-ліття проголошення Соборности Українських Земель влаштовує Українське Національне Обєднання в Німеччині в пятницю, дня 21. ц. м. в „Линдвер-Касіно" — Фрідріхсзаль, Берлін-Шарльоттенбург, Ебенштрасе 2., Святочну Академію, на яку запрошено генералів Української Армії: ген.-чет. В. Курмановича та ген.-хор. М. Капустянського. В суботу 22. ц. м. відбудеться в год. 11. передпол. врочисте складення вінців при „Памятнику Слави" (Еренмаль — Унтер ден Лінден), а опісля на могилах сл. п. полк. Д. Вітовського на Гедвігскірхгоф і сл. п. полк. К. Новохацького на Тегельфрідгоф.

— **Вшехпольська демонстрація.** Польська ендецька молодь зпід стягу адв. К. Ковальського уладила минулої неділі в салі „Сокола" віче, на якому критикувала політику теперішнього уряду. Опісля демонструвала по місті. Поліція зробила кінець демонстрації, розганяючи похід під театром.

— **Поляки між собою.** В салі польського товариства „Скала" у Львові відбулося 16. ц. м. віче польської народово-радикальної партії. На віче напала озброєна ендецька боївка числом 60 осіб, побила кільканацять осіб, знищила внутрішнє уладження і вибила шиби в салі. Опісля втікла до Єзуїтського Городу.

— **Як ПАТ інформує пресу.** Перед нами спортовий бюлетин львівського ПАТ-а, який у звідомлені зі зборів ЛОЗПН-у подав таку вістку: „Після перерви говорять делегати Бялих, ЗЗК та України, які домагаються, щоб далі вести збори. Одначе проф. Дренгевич відкладає збори до 30. січня ц. р.". Ця вістка, подана ПАТ-ом, наскрізь неправдива і просто важко зрозуміти, в якій цілі спортовий референт ПАТ-а її сфабрикував. Справа виглядала зовсім інакше. А саме: Після сецесії саме л. Конашевич, делегат України поставив внесок, щоб збори відложити до 30. січня ц. р., бо клюби, що перемогли підчас голосування, не мають ніякої причини вести війни зі сецесіоністами і хочуть порозуміння. Це внесення й ухвалено. Але цього не хотів знати спортовий референт ПАТ-а і так сфабрикував комунікат, що мимоволі читачам полякам стане перед очима „українське небезпеченство" у спорті.

— **Хто виграв на льотерії.** В минулім тягненні впали м. ін. такі більші виграні: 50.000 зол. на ч. 120320; 30.000 зол. на ч. 38988, 1232257, 135421, 10.000 зол. на ч. 123674, 145667 149742; 5.000 зол. на ч. 19528, 14791; 2.000 на ч. 2619, 3002, 17189, 20852, 25667, 26427, 62142, 691162, 1118729, 153487, 179785, 189704; 1.000 зол. на ч. 18355, 28367, 31159, 51203, 59283, 63007, 498, 64914, 81121, 03248, 10032, 110979, 117331, 503, 135278, 139510, 141687, 142164, 143351, 147516, 759020, 171805, 175796, 178351, 185669, 189610, 621, 191818, 193760.

— **Англійська преса й українське Різдво в Манчестері.** Англійські щоденники „Дейлі Експрес" та „Дейлі Діспеч" (манчестерське видання) помістили 8. січня ц. р. низку прегарних фотографій висвітлених в домівці Українського Клюбу в Манчестері підчас спільного святкування Різдва. Особливо гарні світлини помістив „Дейлі Експрес", пояснюючи їх в осібній статейці під заголовком „Дейлі Експрес" гостем на різдвяному принятті дня 7. січня". „Від далеких, снігом покритих степів східньої Европи, аж до закопчених саджею вулиць Манчестеру — пише „Дейлі Експрес". — 160 мільйонів людей, що належать до греко-православної та греко-католицької церкви, святкували вчора (т. є. 7. січня) Різдво Христове. В Манчестері, сідоголові українці, — вони творять разом зі своїми вже в Англії родженими дітьми українську кольонію, що начислює поверх сотню душ. — вітали своїх дітей словами „Христос Раждається", а діти відповідали їм „Славіте Його". Голова Клюбу, п. Йосиф Лісньовський, батько вже в Англії роджених дочок Марії та Ярослави, запросив на це Різдво, яке українці святкують після юліянського календаря, також і представника „Дейлі Експрес". Різдвяні торжества відправляв в Манчестер о. Л. Боський, який осібно в тій ціли приїхав з Бельгії.

— **Щось як за панщини!** У кількох сусідних селах Чортківщини, Борщівщини і Заліщиччини наложили на населення дуже важкий тягар. Щоночі мусить іти в селі на варту 15—20 громадян і мусить бути готова одна фіра впродовж одної доби. Цей важкий обовязок не передбачений ніяким законом, незвичайно дошкулює населенню, бо вибути на гострому морозі цілу ніч це не жарти. При тому слід завважити, що жінки не звільнені від цього обовязку. Як причину подають те, що в околиці бушує знаний бандит Едмунд Любінецкі і треба перед ним стерегти дідичів та жидів. Чи можливе щось подібне в західних воєвідствах. Цією аномалією, що доймаюче кривдить населення, повинні поцікавитися компетентні чинники та зняти цей тягар із населення.

— **Потепліло.** На краї західної Европи напливають знову маси теплого океанічного повітря, які вже 15. ц. м. охопили Німеччину і принесли до Польщі звишку температури з дощами. У Львові нотовано минулої суботи 0, в неділю + 2, в понеділок + 5 ст. Одночасно вітри тягнуть з південних напрямків, устійнюючи тепло на якийсь час.

— **Інж. Добошинського привезли до Львова.** З Кракова привезли до Львова відомого провідника опозиційної революти в Західній Галичині. Дня 4. лютого ц. р. розпічнеться перед львівським судом присяжних проти нього розправа. Обвинувачення вносить віцепрокуратор окружного суду Едвард Ольшевський, що піддержує акт обвинувачення краківського прокуратора.

— **Львівська хроніка.** У львівському шпиталі помер студент політехніки Маріян Збильовський, ранений в лице підчас змагань шпадою. — Поліція арештувала Миколу Чубу (вул. Каспра Бочковського 11а), що роздягнувся і купався у студні на ринку. — Перед львівським судом станув реставратор Герман Кайзер, якому закидують, що він звів малолітню кельнерку та намовив її до дискретної операції; перевели її два лікарі, що також станули перед судом. — На Левандівці відобрав собі життя 31-літній муляр Вільгельм Блінд, пробившись ножем у серце. Причиною самогубства була суперечка з жінкою.

— **Краєва хроніка.** В Надвірній 31-літний Василь Костик побив у лісі обухом сокири по голові 48-літнього швагра Феля Дмиця, так що він помер незабаром у шпиталі. Причиною душогубства був спір за вируб дерева у спільному лісі. — В Бучачі застрілився на вулиці 25-літній Мартин Грабовецький, який до 1. січня був на службі в державній поліції, опісля його зредукували.

— **Вийшли на волю.** Із вязниці в Тарнові вийшли на волю: Ів. Заяць із Гушанок і Максим Шуран з Доброміркн збаразького повіту. Обох засуджено на 4 роки вязниці у звязку з плебісцитовою акцією. — Із львівської слідчої вязниці випустили по 6 місяцях Василя Масинника з Копитова.

— **Буря на Підкарпатті.** Над Самбірщиною і сусідніми повітами перетягла в ночі на 16. ц. м. сильна буря, що перервала комунікаційні уладження і наробила великої шкоди в будинках садах і лісах.

— **Напад на польську редакцію.** На домівку редакції „Курєра Вечорного" в Кракові напали якісь молоді люди, побили редакторів, знищили внутрішнє уладження і втікли. Був це політичний порахунок.

— **Стріляннина під церквою.** В Бані Березові, пов. Коломия, на селян, що вийшли з церкви, напало десять озброєних людей і почали густо стріляти, на щастя не трапляючи нікого. Поліція арештувала напасників і відставила до суду в Яблонові.

— **Марушечка арештували на Шлеську.** В містечку Бялій на Шлеську поліціянт Міцінський звернув увагу на пяного завадіяку, що зачіпав на вулиці прохожих. Поліціянт підійшов до нього і хотів його вилеґітимувати. Тоді підозрілий тип станув під стіною, добув швидко револьвера і стрілив кілька разів до поліціянта, ранячи його легко. Користаючи з того, що напасник хотів змінити магазинок у револьвері, Міцінський кинувся на нього і при помочі другого поліціянта, що надбіг на поміч, звалив його на землю та закував у кайдани. При арештуванні помагали також прохожі. На поліційній станиці арештований зізнав, що він Никифор Марушечко, спільник бандита Кошівяка. Найшли при нім автоматичний револьвер і 18 набоїв. Перше доходження ствердило, що це справді Никифор Марушечко, який передершися крізь поліційну облаву, заставлену на нього в келецькому воєвідстві, дістався на терен шлеського воєвідства, м. і. у Дзедзіцах і Бельську. Марушечка, що признався до ріжних проступків, які йому закидують, відставлено до слідчої вязниці у Бельську. Таким чином бандитом, що стріляв до поліції в Мацейовіцах під Варшавою, був хто інший.

— **Дикі качки на овиді.** В Сопотах біля Данцігу завважали в останньому часі великі стада диких качок, що прилетіли з південних сторін. Качки такі освоєні, що сідають біля лікувального помосту і приймають поживу з рук людей.

— **Прищиця в Німеччині.** За останнім урядовим обчисленням прищиця в Німеччині обняла 20.699 господарських загород. Найбільше потерпіли Пруси (8.414 загород), опісля Баден (8.051), Баварія (2.182) і Гесія (1.707). Зовсім оминула зараза Турингію, Мекленбурґію, Бравншвайг і Ангальт.

— **Шаховий турнір** відбудеться в найближчому часі в Лодзі, зорганізований місцевим шаховим союзом з приводу 35-ліття його існування. У турнірі візьмуть участь також деякі закордонні шахові мистці.

— **Число мешканців Гдині** за обчисленням, переведеним з кінцем 1937. р., переступило 11[illegible] тисяч осіб.

— **Лиси тікають із Совітів.** Населення села Дубейки несвіжського повіту і стежі військової кордонної сторожі ствердили, що крізь відчасті дроти на кордоні переходять із Совітів цілі стада лисів. В одному стаді нараховано [illegible] штук. Видко, що в Совітах навіть лисам кепсько живеться.

Сказали чехи: „Народ собі..." — і стали собою. Наш ідеал здійсниться, коли кожна наша одиниця стане членом „Просвіти" й не жалуватиме датків на її велику працю. Всі шлім на „Дар Просвіті"! Нехай не забракне нікого!

З кіна.

КІНО „АТЛЯНТИК": „ТОВАРИШІ ЗБРОЇ".

Оригінальний заголовок фільми „Велика омана"; вона нагороджена великою чашею на міжнародній виставі фільм минулого року. Її автор Жан Ренуар, внук великого француського мистця. Перші довгі, майже сірі картини вводять нас іще раз у настрій великої війни. Французькі старшини сидять у німецькому концентраційному таборі. Їх єдина думка — втекти, дарма, що вони живуть матеріяльно краще, ніж їх наставники-німці. З Франції приходять до них постійно харчі, серед яких є справжні лакомики, навіть коняк. Але морально, серед вісток про перемоги німців на фронті, не витримують. Настрій пригноблений, але серед нього полонені вміють теж себе розважувати. Три головні моменти фільми: дві спроби втечі і захист [illegible] мецьких утікачів у німки-селянки. Побут французьких старшин у середньовічному німецькому замку свідомо ідеалізований, як і тип німецького старшини-джентельмена та німецьких вояків. Фільма зроблена з пацифістичною тенденцією — француом, що ввідеалізовує прикмети німців: дисципліну та лад. Їм протиставлені французи з іншими прикметами вдачі. Останні сцени в хатині німки серед гір надають цій фільмі зовсім виразний зміст, що після найтовнові [illegible] ніє нарід мусить жити і що є почування сильніші ніж ті, які творить війна. Три головні ролі Жан Габена, Еріка Штрогайма і Дітти Парло передані так природно, що забуваємо про кіно, сидячи в ньому.

КІНО „КАСІНО": „ДІТИ ВУЛИЦІ".

Один епізод із боротьби між двома групами власників перевозових авт у Ню Йорку. Організатори одного підприємства, звязані з ґанґстерами, не допускають до свобідної конкуренції т. зв. незалежних власників авт. Між цими незалежними є кілька чесних та енергійних американців, з яких один оженився з молодою рускою. Любов цієї подружньої пари творить основу зворушливої історії. Головні ролі грають Спенсер Трасі і Люїза Райнер. Райнер у ролі рускини вміє прегарно передати своєрідний тип „екзотичної птахи" на чужому ґрунті. Два головні моменти кримінальної історії сходять на другий плян супроти сцен ідилічного щастя та трагедії закоханої пари. Спенсер Трасі вміє з'єднати у своїй поведінці непоборотність простака з наївною широю ніжністю чесної людини. Люїза Райнер створила ще раз прегарний тип. І для неї самої варт оглянути таку фільму, де брутальність переплетена з поезією.

—o—

Зі судової салі.

РЕД. ПАЛІЇВ ПРОТИ Д-РА Р. ДАШКЕВИЧА.

У львівському городському суді почалася в понеділок 17. ц. м. розправа проти голови „Великого Лугу" **д-ра Романа Дашкевича**, якого обвинувачує редактор „Українських Вістей" **Дмитро Паліїв.**

Акт обвинувачення закидає д-рові Дашкевичеві, що на Краєвому Зїзді „Лугів" виступив проти ред. Палієва, що веде деструктивну роботу серед українського народу, а статтю ред. Палієва в „Українських Вістях" про „Луг" назвав поліційним донесенням.

Д-р Дашкевич на нинішній розправі заявив, що готов подати докази, що редактор Паліїв справді веде деструктивну роботу серед українського народу.

Свідок редактор **д-р О. Назарук** зізнав, що на нього напало було кількох людей і побили важко. Свідок думав, що напасників зорґанізували комуністи або ОУН. Щойно в березні 1937. р. зголосився до свідка шлюсар Камінський і признався, що це він іще з одним побив свідка з намови Юрка Мамчака.

На це заявив **д-р Дашкевич**, що м-р Жовтер і Камінський з пімсти зложили такі зізнання тому, що їх виключили з „Лугу". Обвинувачений їх до побиття не намовляв, що вже був заявив і на зїзді.

Розправу відложили тому, що не явився свідок Камінський.

Посмертні згадки.

ІВАН ДИЧКА.

Знову стоїмо над свіжою могилою. Дня 22. грудня м. р. помер у Хусті на Закарпатті у 59. році життя отаман жандармерії Іван Дичка.

Народився у Стрию в Галичині і за Австро-Угорщини був старшиною жандармерії на Чехах. Світову війну перебував на фронті проти Італії, де й застав його розпад старої монархії.

Патріотичні почування змушують його залишити свою родину на чужині та поспішати на рідну землю до Галичини, де українська влада у Станиславові почала будувати свою державу. — „Пане рітмайстре, що Вас сюди принесло? Ви могли спокійно служити на Чехах" — казали йому в команді у Станиславові. — „Я прийшов служити українському народові й рідній державі!" — була коротка і ясна відповідь. Тут його іменували отаманом і приділили на службу до Дрогобича, в якому тримав службу безпеки ввесь час за української влади.

З Українською Галицькою Армією далі ділив долю й недолю визвольної боротьби в Галичині і на Великій Україні. По нашій програній отаман Дичка через Румунію виїхав на еміграцію, де разом з іншими чекав ще кілька років у таборі в Нім. Яблоннім. Одначе коли всякі надії на поворот не здійснилися, поселився серед свого народу на Закарпатті, де роками працював в асекураційному товаристві „Бескид", пізніше в Союзі господарських спілок, і віддав свою енергію на піднесення господарської сили краю.

Любив край і людей, серед яких доживав свого віку, і ніщо його не манило на захід, де кращі роки перебував на службі. Хотів спочити на рідній землі.

Хустські його земляки та численні приятелі відпровадили його на відпочинок на латинське Різдво на хустському замку. Чехословацька військова влада пошана Івана Дичку, як майора жандармерії в пенсії, славним військовим проводом, а жандармські команди в Хусті й Ужгороді зложили гарний вінець з живих цвітів та особисто прибули на похорон у численному складі. Серед кількох вінців найпочесніше місце займав вінець з червоних гвоздиків і рож від земляків та приятелів з великою жовто-блакитною стрічкою. На могилі прощав Покійного найстарший зпоміж земляків д-р Михайло Станько, після чого зібрані заспівали йому „Журавлі" та „Вічну Память".

ОЛЕНА З ТАТУХІВ І. вото ПАСІКА II. вото МАРИНЯК заснула в Бозі принявши Найсв. Тайни 17. січня 1938 р. в Коропужі, проживши 55 літ. В. Ій П.!

ОЛЬГА З ДОРОШІВ ПЕТРУШЕВИЧЕВА, подруга бл. п. о. Степана Петрушевича, пароха Холоєва, упокоїлася в Бозі по тяжкій недузі, принявши Найсв. Тайни, 13. січня 1938. р. в 78 році життя. Похорони відбулися в Камінці Струм. в суботу 15. січня 1938. р. В. Ій П.!

—o—

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА

Роковини відпечатання читальні „Просвіти". Дня 1. січня ц. р. в год. 8. рано відслужив Службу Божу в парохіяльній церкві в Збоїсках о. Василь Кулик, бобрівський декан. Після того в год. 10. почалася академія з такою програмою: 1) Просвітянський гимн — міш. хор. 2) Відкриття академії — о. декан Василь Кулик. 3) Діяльність читальні в Збоїсках — реферував д-р Сташинський, що переповів важніші факти та події, як і трагедію читальні в 1930 р., коли то вибухла в ній підложена бомба, після чого читальню запечатано й отворено її щойно 1. І. 1938 р. 4) Деклямація в честь Миколи Міхновського (виконав Мих. Лучів) 5) Привіт делегата централі „Орлів" зі Львова. 6) „В члени читальні вписуйтесь" міш. хор. 7) „І я знаю про Просвіту" — дит. декл. Оля Тріска. 8) „Не забудьмо про Просвіту" — виголосив Іваницький М. 9) „Горнімся до Просвіти" — декл. Зоня Породко. 10) „Тьма і Просвіта" — інсценізація у виконанні пп.: Марії Колтунівної і Стефанії Сташинської. Академію закінчено національним гимном. Бажанням теперішнього виділу читальні є, щоб філія „Просвіти" більше заціавилась читальнею у Збоїсках.

Делеґат „Орлів".

ЧОРТКІВ.

Продаж свічок фірми „Керос" з емблемом „Рідної Школи". Кружок „Р. Ш." в Чорткові спровадив 175 кг. свічок з емблемом „Р. Ш.", які масово закупили українські громадяни Чорткова і чортківського повіту. Не обійшлося в цій справі без прикрого інциденту, а саме коли пані, делеґовані Рідною Школою до продажі свічок, вступили до гр.-к. священика в Чорткові і просили його, щоб купив свічку від Рідної Школи на Святий Вечір, то він заявив тим паням, що він знає, в котрій крамниці продають свічки і як йому треба буде свічки, то він собі її сам купить. Розуміється, обі пані, які сповняли тут тільки громадянський обовязок, покинули з огірченням помешкання священика, бо не могли ані на хвилину припустити, щоб їх у тім домі стрінуло таке несподіване принятя від тільного українського громадянина. І це діється тоді, коли рим.-кат. духовенство у нас у повному наступі, коли вже по війні збудовано в чортківському повіті (а він не належить до великих!) поверх 20 костелів та утворено 5 нових лат. парохій, коли мало не в кожному селі збудовано або будують „дом людови" і т. д. Чи здають собі справу зі своєї поведінки такі священики, як вище згаданий? Чи це не доведе до їх ізоляції — з їх власної вини — серед рідного народу? І хто на цім скористає, нехай відповідять собі такі священики самі.

РУДКИ.

Вияснення „Народнього Дому". Отсим просимо ввічливо помістити у Вашому цінному часописі отсе вияснення: У спростуванні пз. спростування з Рудок, поміщеному в ч. 264 „Діла" з 30. XI. 1937, сказано, що „теперішня Управа Народнього Дому" звеолюцювала вкладку церкві в Рудках". В ім'я правди вияснюємо, що о. парох Галавевич, беручи під увагу важке положення кооперативи, приняв 100 зол. за 361 зол. 30 сот., квітуючи цілу претенсію. Дякуючи щиро за ввічливе полагодження нашого прохання, остаємо з належною пошаною: За Управу коопер. „Народній Дім" у Рудках: Осип Білик, Софія Климишин.

Театри.

Великий Театр:

Вівторок 18. І. год. 7.30 „Опросовітська ідилія“ прем'єра.

Середа 19. І. год. 7.30 веч. „Опросовітська ідилія“.

Театр Ріжнородностей:

Вівторок 18. І. год. 7.30 „В перфумерії“.

Середа 19. І. год. 7.30 „В перфумерії“.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ЛЮБАЧІВ:
18. І. Шаріка.
19. І. Довбуш.

ЯВОРІВ:
20. І. Орлеана.
21. І. Шаріка.
22. І. Процес Мері Дюган.
23. І. Довбуш.

ЛЬВІВ: Театр Ріжнородн. „Нар. Дім“:
24. І. Орлеана, істор. драма в 6 картинах Ів. Зубенка.
25. І. Довбуш, драма в 4. діях Загірського.

Початок вистав в год. 7.30 веч. Білети продає Союзний Базар та в день вистав від год. 6. каса Театру Ріжнородностей.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ТУСТАНОВИЧІ:
18. І. Ніч під Івана Купала.

ДРОГОБИЧ:
19. І. Хмара.
20. І. Гетьман Полуботок.

ТРУСКАВЕЦЬ:
21. І. Хмара.
22. І. Маруся Богуславка.
23. І. Мазепа.
24. І. Ніч під Івана Купала.
25. І. Гетьман Полуботок.

СТЕБНИК:
26. І. Хмара.
27. І. Мазепа.
28. І. Гетьман Полуботок.

Театр приготовляє до вистави історичну пєсу „Пісня Бескиду“.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

КІНА.

АПОЛЬО: „З кохання для тебе“.
АТЛЯНТИК: „Товариші зброї“.
ВАНДА: „Матура“; „На сторожі закону“.
ҐРАЖИНА: „Рожі“.
ЕВРОПА: „Її найбільша помилка“.
КАСИНО: „Життя вулиці“ з Луїзою Райнер.
КОПЕРНИК: „Князь і прошак“.
МАРУСЕНЬКА: „Дибук“.
МЕТРО: „Зелений сигнал“.
МІРАЖ: „Сціпіон Африканський“.
МУЗА: „Благословення землі“ (Ел. Райнер, Павло Муні).
ПАКС: „Один поверх вище“.
ПАЛЯС: „Премієра“ із Зарою Леандер.
РАЙ: „Чар богеми“ з Ів. Кепурою та Мартою Еґерт.
РІЯЛЬТО: „Заборонене щастя“.
СВІТ: „Детектив із Гонолюлю“, „Чорний легіон“.
СТИЛЬОВЕ: „Королева Вікторія“ та ревія.
ТОН: „Прощання звіздаря“.
УТІХА: „Смерть гнає з джунглі“ та ревія.
ХИМЕРА: „Дівчата з Новолипок“.

ФОТОПЛЯСТІКОН (пл. Марійська 6): „Індія“.

ФОТОПЛЯСТІКОН „Світовид“ (Пасаж Гавсмана ч. 7): „Мадагаскар“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 18. січня 1938.

БЕРЛІН 15.00 Муз. дрібнички, 18.00 Орх. і квінтет балялайок, 19.10 Розр. музика, 20.00 Легка музика, 21.00 Інстр. вок. концерт; БІЛГОРОД 20.00 Пісеньки; БУДАПЕШТ 12.05 Спів і форт.; 18.00 Циг. музика; ВІДЕНЬ 16.15 Для дітей, 17.25 Спів. рецитал Марії Гусе, сопр., 19.40 20.00 Давні та нові віденські мелодії, орх., сол., 20.40 Балади, 20.45 21.00 Вок. авд.; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Форт. рецитал Рен Джансов (Франція), 22.30 Бетовенова серенада на флет, скр. і альтівку; КОШИЦІ 18.00 Для Закарпаття, 18.30 Жидівські пісні; МІЛЯНО 17.15 Скрипка, 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 Симф. концерт; ПРАГА 17.30 Смичк. квартет, 18.10 Німецька авд. Вокальний квартет, 19.30 20.00 21.00 „Сарка“ оп. Фібіха; РАДІО ПАРІ 18.00 Орх. концерт, 21.15 22.00 Камер. концерт, 22.30 23.00 „Ля прінсес Мален“ драма Метерлінка; РИМ 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. концерт, 21.00 22.00 23.00 „Ґльор'я“ оп. Фр. Чілеї.

Середа, 19. січня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 19.45 Вечірній гомін, 20.00 21.00 Орх., хор, солісти; БУДАПЕШТ 12.05 Циг. музика, 16.00 18.00 19.00 Трансм. з Опери: „Королева Мая“ Глюка, „Святе полумя“ Дотманія, „Карнавал у Пешті“ пантоміма Ліста; ВІДЕНЬ 17.10 Година К'шлін. Арії баритон. форт., 19.25 20.00 21.00 „Дівча із Заходу“ оп. Пуччінія; КОШИЦІ 18.15 Шубертові пісні; МІЛЯНО 17.15 Форт., 21.00 22.00 23.00 „Кармен“ оп. Бізета; ПРАГА 15.15 Розр. програма з участю вок. квартету, 18.05 Нім. авд. Пісні Ірена і Кренека, 20.50 21.00 Фестиваль Прокоф'єва; РАДІО ПАРІ 21.30 Вок.-інстр. авд.; 22.00 23.00 На паризькій хвилі, розр. програма; РИМ 19.30, 20.00 Розр. музика, 21.00 22.00 Симф. концерт, 22.15 Комедія.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 18. січня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Подорож Андрійка до Нового Року; 11.40 Скрипка; 12.03 Полуднева авд.; 13.45 Музика з пл.; 14.30 Пісні й арії у вик. Ф. Заремського-Зембінського, у супр. форт.; 14.55 Біржа; 15.00 Поезія січневого повстання. Музика з пл.; 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Цікаві речі в 5 частинах світа, авд. для старших дітей; 16.05 Фінансово-госп. актуалії; 16.15 Вальдтойфелеві вальси у вик. військ. орх.; 16.50 19.50 21.00 Актуальна гутірка; 17.00 У пустині Трилолісу; 17.15 Форт.; 17.30 Низькі температури у природі; 18.00, 18.50 Спортові вістки; 18.10 Три лавки запиту; 18.20 Музика з пл.; 18.40 Друга лицева залізниця у Польщі; 18.55 Програма на завтра; 19.00 При літературнім столику: Стабілізація чи популяризація; 19.30 Хор; 20.00 „Чоловік під дверима“ оперетка Як. Офенбаха; 20.50 Вечірні новини; 21.05 Симф. концерт, орх., солл.; 22.05 Танк. музика; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Концерт бажань.

Середа, 19. січня 1938.

6.15—8.00 Ран. авд.; 11.15 Для шкіл: Про Ст. Чарнецького, Музика з пл.; 11.40 Дебюсі: Сюїта „З дитячого кутка“, гр. пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Інформаційна Газета в українській мові; 13.55 При чорній каві, пл.; 14.25 Мусоргський-Равель: Образки з виставки; 14.55 Біржа; 15.00 Гутірка, Музика з пл.; 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.45 Карло Ліндберг, творець нової доби у летунстві, гутірка для старших дітей; 16.00 Вчімося говорити; 16.15 Розр. концерт; 16.50 20.56 Актуальна гутірка; 17.00 Війна будучности; 17.15 Віольонч. рецитал у супр. форт.; 17.50 Значіння культурної штуки для гигієни віддихання; 18.00, 18.50 Спортові вістки; 18.10 Лістів портрет, пл.; 18.20 Казарня несподіванок, гротески; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Батькове оповідання; 19.20 Дитячі пісні Ст. Капура у вик. Сесилії Іди Гримінки, контральт, у супр. форт.; 19.35 Відчит про Б. Трентовського; **20.00 Розр. концерт у вик. Люби Німцівни** (сопран) у супр. двох форт., у перерві Куток гумору „Европа світська“; 20.45 Веч. новини; 21.00 Шопенівський концерт; 21.45 Чвертьгодина поезії; 22.00 Розр. концерт; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Танкова музика з пл.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“

Львів, 15 січня 1938 р.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	3·05 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	3·10 зол.
молоко	16—17 сот.
яйця (копа)	7·90—8·00 зол.

Тенденція вдержана на масло й молоко, на яйця сильна.

ОПОВІСТКИ.

Замісць святочних побажань зложили 3 зол. на Рідну Школу і 3 зол. на найбідніших **Іванна і Юліян Гошовські.**

КОРЕСПОНДЕНЦІЯ

Т-ДЯ. Лист одержали. Дуже радіти. Все буде так як хочеш. Ц. У. В. 1-1

КУПНО - ПРОДАЖ

ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ Львів, пл. Марійська 5 продає найдешевше гарні вироби зі золота і срібла. 2818 11-15

ВАННИ ЦИНКОВІ, балії, **НАСІДІВКИ,** великий вибір. **ЗАЯЦЬ, Оссолінських чотирнацять.** 145 3—10

ПРОДАМ оказійно фортепіян першорядний і піяніно 7⅓, доброї марки на догідних умовинах. Робітня фортепіянів Райковський, Львів, Фридрихів 10. 1889 29-0

КОВДРИ, простирала з власної вирібні. КОЦИ вовняні і фланелеві. Ціни найнижчі! ВАНК, ПЛ. МАРІЯСЬКА 6. Жадної філії не маємо. 2228 1/-10

ВИПОЗИЧАЛЬНЯ книжок, середмістя, на продаж. Зголошення до Адміністрації під „Впроваджена“. 172 1—1

КОМПЛЕТНИЙ ДЕТЕКТОР в гарній скринці 11.50, Радієва робітня „Радіотон“, Львів, Оссолінських 10, тел 117-41. 171 1-12

НАУКА

ШКОЛА КРОЮ ЖІНОЧОГО з правом видавання свідоцтв, ведена паризьким моделістом БІНДЕРОМ, дипльомованим у Парижі Дрезні, Відні. Професор патронату. Приймає вписи — ціни низькі. — Львів, Оссолінських 12. 186 4-12

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

МІСЦЕ для лікаря на Волині негайно можна занятии. Зголошення Адміністрація „Оказія 111“. 167 1.1

РІЖНІ

ПЕЧАТКИ каучукові та металеві для парохіяльних урядів, читалень, кооператив та ін. виконує найдешевше Макс Гляйзерман, Львів, Сикстуська 19, телефон 215-03. 2682 8—10

БЮРО ПРИПОРУЧЕНЬ „СВЯТОВІД“ влекшує життя, все полагодить всюди в краю і за кордоном. Львів, Академічна 23, тел. 200.08. 2237 19-30

БЮРО ПЕРЕКЛАДІВ листів, статтей та книжок майже зі всіх европейських мов. Переписка на машині. Укладання листів та подань. На провінцію відворотною почтою. На відповідь долучити значок. Ціни приступні. Львів, Длугоша 35, лв. 3. 170 1-1

УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ що існує від 20 літ ІВАН МАРІЯШ приймає всякі роботи мужеського, жіночого і священичого відділу по пониженних цінах. Львів, ул. Петра ч. 3. 1. 2719 6—10

ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.